

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

► **B** **KOMISSION ASETUS (EU) 2015/1222,**
annettu 24 päivänä heinäkuuta 2015,
kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)
(EUVL L 197, 25.7.2015, s. 24)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/280, annettu 22 päivänä helmikuuta 2021	L 62	24	23.2.2021

KOMISSION ASETUS (EU) 2015/1222,
annettu 24 päivänä heinäkuuta 2015,
kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevien
suuntaviivojen vahvistamisesta
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

I OSASTO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan alueiden välisen kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa vuorokausimarkkinoilla ja päivänsisäisillä markkinoilla koskevat yksityiskohtaiset suuntaviivat, mukaan luettuina vaatimukset, joita sovelletaan yhteisten menetelmien vahvistamiseen niiden kapasiteettimäärien määrittämiseksi, jotka ovat samaan aikaan saatavilla tarjousalueiden välillä, kriteerien määrittely tehokkuuden arviointia varten sekä arviointiprosessi tarjousalueiden määrittelyä varten.

2. Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin unionissa sijaitseviin siirtoverkkoihin ja yhdysjohtoihin lukuun ottamatta saarilla sijaitsevia siirtoverkkoja, joita ei ole liitetty muihin siirtoverkkoihin yhdysjohdoilla.

3. Jäsenvaltioissa, joissa on useampi kuin yksi siirtoverkonhaltija, tätä asetusta sovelletaan kaikkiin kyseisessä jäsenvaltiossa toimiviin siirtoverkonhaltijoihin. Jos siirtoverkonhaltijalla ei ole yhden tai useamman tästä asetuksesta johtuvan velvoitteen kannalta merkityksellistä tehtävää, jäsenvaltiot voivat säätää, että vastuu näiden velvoitteiden noudattamisesta annetaan yhdelle tai useammalle eri siirtoverkonhaltijalle.

4. Unionin yhteenkytketyt vuorokausimarkkinat ja päivänsisäiset markkinat voidaan avata Sveitsissä toimiville markkinatoimijoille ja siirtoverkonhaltijoille edellyttäen, että kyseisen maan kansallisessa lainsäädännössä pannaan täytäntöön sähkömarkkinoita koskevan unionin lainsäädännön keskeiset säännökset ja että unionin ja Sveitsin välisestä sähköyhteistyöstä on tehty hallitustenvälinen sopimus.

5. Komissio päättää Sveitsin osallistumisesta yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin ja päivänsisäisiin markkinoihin viraston antaman lausunnon perusteella sillä edellytyksellä, että edellä 4 kohdassa säädetyt ehdot on täytetty. Yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin liittyvien Sveitsin nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden ja siirtoverkonhaltijoiden oikeuksien ja velvollisuuksien on oltava yhdenmukaisia unionissa toimivien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden ja siirtoverkonhaltijoiden oikeuksien ja velvollisuuksien kanssa, jotta yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden järjestelmät voidaan toteuttaa sujuvasti unionin tasolla ja luodaan tasapuoliset toimintaedellytykset kaikille sidosryhmille.

▼ B*2 artikla***Määritelmät**

Tässä asetuksessa sovelletaan asetuksen (EY) N:o 714/2009 2 artiklassa, komission asetuksen (EU) N:o 543/2013 ⁽¹⁾ 2 artiklassa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY ⁽²⁾ 2 artiklassa säädettyjä määritelmiä.

Lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan

1. 'yksittäisellä verkkomallilla' vastuullisen siirtoverkonhaltijan laatimaa tietokokonaisuutta, jossa kuvataan sähköverkon ominaispiirteet (tuotanto, kulutus ja verkkotopologia) sekä säännöt, joiden mukaisesti näitä ominaispiirteitä voidaan muuttaa kapasiteettia laskettaessa; se yhdistetään muihin yksittäisiin verkkomalleihin yhteisen verkkomallin luomiseksi;
2. 'yhteisellä verkkomallilla' unionin laajuista tietokokonaisuutta, josta on sovittu eri siirtoverkonhaltijoiden kesken ja jossa kuvataan sähköverkon keskeiset ominaispiirteet (tuotanto, kulutus ja verkkotopologia) sekä säännöt, joiden mukaisesti näitä ominaispiirteitä voidaan muuttaa kapasiteetin laskentaprosessin aikana;
3. 'kapasiteetin laskenta-alueella' maantieteellistä aluetta, jolla koordinoitua kapasiteetin laskentaa sovelletaan;
4. 'skenaariolla' sähköverkon ennustettua tilaa tietyllä aikavälillä;
5. 'nettotilanteella' sähkön tuonnin ja viennin nettosummaa tarjousalueella kussakin markkina-aikayksikössä;
6. 'kapasiteetin jakamisrajoituksilla' rajoituksia, joita on noudatettava kapasiteetin jakamisen aikana siirtoverkon pitämiseksi käyttövarmuusrajojen sisällä ja joita ei ole muutettu alueiden väliseksi kapasiteetiksi tai joita tarvitaan parantamaan kapasiteetin jakamisen tehokkuutta;
7. 'käyttövarmuusrajoilla' hyväksyttävissä olevia käyttörajoja, joilla varmistetaan verkon turvallinen toiminta, kuten termiset rajat, jänniterajat, oikosulkukestoisuus, sekä taajuusstabiilisuuden ja dynaamisen stabiilisuuden rajat;
8. 'koordinoituu nettosiirtokapasiteettiin perustuvalla lähestymistavalla' kapasiteetin laskentamenetelmää, joka perustuu periaatteelle, jonka mukaan vierekkäisten tarjousalueiden välinen suurin mahdollinen sähkökaupan määrä arvioidaan ja määritellään etukäteen;

⁽¹⁾ Komission asetus (EU) N:o 543/2013, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2013, tietojen antamisesta ja julkaisemisesta sähkömarkkinoilla ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 714/2009 liitteen I muuttamisesta (EUVL L 163, 15.6.2013, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55).

▼B

9. 'siirtoperusteisella lähestymistavalla' kapasiteetin laskentamenetelmää, jossa tehonjakautumiskertoimet ja kriittisissä verkkoelementeissä käytössä olevat marginaalit rajoittavat tarjousalueiden välisiä sähkökauppoja;
10. 'vikatapahtumalla' tunnistettua ja mahdollista tai jo tapahtunutta vikaa jossain elementissä, mukaan luettuina siirtoverkkoelementtien lisäksi myös verkon merkittävät käyttäjät ja jakeluverkkoelementit, jos ne ovat siirtoverkon käyttövarmuuden kannalta merkityksellisiä;
11. 'koordinoitun kapasiteetin laskijalla' yhtä tai useampaa yksikköä, jonka tehtävänä on laskea siirtokapasiteetti kapasiteetin laskenta-alueella tai sitä laajemmalla alueella;
12. 'tuotannon muutuskertoimella' menetelmää, jolla tietyn tarjousalueen nettotilanteen muutos muunnetaan arvioituksi verkkoosyötön vähennyksiksi tai lisäyksiksi yhteisessä verkkomallissa;
13. 'korjaavalla toimenpiteellä' mitä tahansa toimenpidettä, jota yksi tai useampi siirtoverkonhaltija käyttää, manuaalisesti tai automaattisesti, käyttövarmuuden ylläpitämiseksi;
14. 'luotettavuusmarginaalilla' alueiden välisen kapasiteetin vähentämistä kapasiteetin laskentaan liittyvien epävarmuustekijöiden kattamiseksi;
15. 'markkina-ajalla' Keski-Euroopan kesäaikaa tai Keski-Euroopan aikaa riippuen siitä, kumpi on voimassa;
16. 'pullonkaulatuloilla' kapasiteetin jakamisesta saatuja tuloja;
17. 'markkinarajoituksella' tilannetta, jossa alueiden välinen kapasiteetti tai kapasiteetin jakamisrajoitukset rajoittavat yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tai päivänsäisten markkinoiden kansantaloudellista ylijäämää;
18. 'fyysisellä siirtorajoituksella' verkon tilannetta, jossa ennustetut tai toteutuneet sähkönsiirrot rikkovat verkkoelementtien termisiä rajoja ja sähkönsiirtojärjestelmän jännitestabiilisuus- tai kulmastabiilisuusrajoja;
19. 'rakenteellisella siirtorajoituksella' siirtoverkossa esiintyvää siirtorajoitusta, joka voidaan määritellä yksiselitteisesti, on ennakoitavissa, koskee samaa maantieteellistä aluetta ja toistuu usein sähköverkon tavanomaisissa olosuhteissa;
20. 'täsmäytyksellä' kauppapahtumaa, jossa myyntitoimeksiannot liitetään asianmukaisesti ostotoimeksiantoihin sen varmistamiseksi, että yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tai päivänsäisten markkinoiden taloudellinen ylijäämä on mahdollisimman suuri;

▼B

21. 'toimeksiannolla' markkinaosapuolen ilmaisemaa aikomusta ostaa tai myydä sähköä tai kapasiteettia määrättyjen ehtojen toteutuessa;
22. 'täsmäytetyillä toimeksiannoilla' kaikkia hintakytkeäalgoritmeilla tai jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmeilla täsmäytettyjä osto- ja myyntitoimeksiantoja;
23. 'nimitetyllä sähkömarkkinaoperaattorilla' tahoja, jonka toimivaltainen viranomainen on nimennyt toteuttamaan yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin tai päivänsisäisiin markkinoihin liittyviä tehtäviä;
24. 'yhteisellä tilauskirjalla' yhteenkytkettyjen jatkuvien päivänsisäisten markkinoiden moduulia, joka kokoaa kaikkien osallistuvien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden kaikki täsmäytettävät toimeksiannot yhteenkytketyillä päivänsisäisillä markkinoilla ja toteuttaa näiden toimeksiantojen jatkuvan täsmäytyksen;
25. 'kaupalla' yhtä tai useampaa täsmäytettyä toimeksiantoa;
26. 'yhteenkytketyillä vuorokausimarkkinoilla' huutokaupprosessia, jossa kootut toimeksiannot täsmäytetään ja alueiden välinen kapasiteetti jaetaan samanaikaisesti eri tarjousalueille vuorokausimarkkinoilla;
27. 'yhteenkytketyillä päivänsisäisillä markkinoilla' jatkuvaa prosessia, jossa kootut toimeksiannot täsmäytetään ja alueiden välinen kapasiteetti jaetaan samanaikaisesti eri tarjousalueille päivänsisäisillä markkinoilla;
28. 'hintakytkeäalgoritmeilla' algoritmia, jota käytetään yhteenkytketyillä vuorokausimarkkinoilla toimeksiantojen täsmäytykseen ja alueiden välisen kapasiteetin jakamiseen samanaikaisesti;
29. 'jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmeilla' algoritmia, jota käytetään yhteenkytketyillä päivänsisäisillä markkinoilla jatkuvaan toimeksiantojen täsmäytykseen ja alueiden välisen kapasiteetin jakamiseen;
30. 'markkinoiden yhteenliittäjällä' tahoja, joka täsmäyttää eri tarjousalueiden vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden toimeksiannot ja samanaikaisesti jakaa alueiden välistä siirtokapasiteettia;
31. 'selvityshinnalla' hintaa, joka on määritelty täsmäyttämällä korkein hyväksytty myyntitoimeksianto ja alhaisin hyväksytty ostotoimeksianto sähkömarkkinoilla;
32. 'suunnitellulla siirrolla' maantieteellisten alueiden välillä määrättyyn suuntaan suunniteltua sähköä siirtoa kussakin markkina-aikayksikössä;
33. 'suunniteltujen siirtojen laskijalla' yhtä tai useampaa tahoja, joka laskee suunnitellut siirrot;

▼B

34. 'vuorokausimarkkinoiden aikavälillä' vuorokausimarkkinoiden sulkeutumisajankohtaan ulottuvaa sähkömarkkinoiden aikaväliä, jossa tuotteet myydään kunkin markkina-aikayksikön osalta niiden toimituspäivää edeltävänä päivänä;
35. 'vuorokausimarkkinoiden sitovan kapasiteetin ilmoittamisen takarajalla' ajankohtaa, jonka jälkeen alueiden välistä kapasiteettia ei enää muuteta;
36. 'vuorokausimarkkinoiden sulkeutumisajankohdalla' ajankohtaa, johon saakka toimeksiantoja hyväksytään vuorokausimarkkinoilla;
37. 'päivänsisäisten markkinoiden aikavälillä' päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen alkamisajankohdan ja päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen sulkeutumisajankohdan välistä sähkömarkkinoiden aikaväliä, jossa tuotteet myydään kunkin markkina-aikayksikön osalta ennen myytyjen tuotteiden toimittamista;
38. 'päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen alkamisajankohdalla' ajankohtaa, jolloin alueiden välinen kapasiteetti tarjousalueiden välillä vapautetaan jaettavaksi tietyn markkina-aikayksikön ja tietyn tarjousalueiden välisen rajan osalta;
39. 'päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen sulkeutumisajankohdalla' ajankohtaa, jonka jälkeen alueiden välinen kapasiteetin jakaminen ei ole enää sallittua tietyn markkina-aikayksikön osalta;
40. 'kapasiteetin hallintamoduulilla' järjestelmää, joka sisältää ajantasaiset tiedot käytettävissä olevasta alueiden välisestä kapasiteetista päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamista varten;
41. 'standardoimattomalla päivänsisäisellä tuotteella' yhteenkytkettyjen jatkuvien päivänsisäisten markkinoiden tuotetta, jota ei toimiteta muuttumattomana tai jota toimitetaan enemmän kuin yhden markkina-aikayksikön ajan ja jolla on erityispiirteitä, jotka on suunniteltu ottamaan huomioon verkon käyttötapoja tai markkinoiden tarpeita, esimerkiksi useita markkina-aikayksiköjä kattavat toimeksiannot sekä tuotteet, joissa otetaan huomioon tuotantoyksikön käynnistyskustannukset;
42. 'sähkökauppojen vastapuolella' yhtä tai useampaa tahoa, jolla on sopimukset markkinaosapuolten kanssa selvittää täsmäytysprosessissa määritetyt sähkökaupat ja joka organisoii kapasiteetin jakamisesta aiheutuvien nettotilanteiden siirron muiden sähkökauppojen vastapuolten tai välittäjien kanssa;
43. 'välittäjällä' yhtä tai useampaa tahoa, joka siirtää nettotilanteita sähkökaupan vastapuolten välillä;
44. 'sitovuudella' taetta siitä, että tarjousalueiden väliset kapasiteettoikeudet säilyvät muuttumattomina ja että jos ne kuitenkin muuttuvat, siitä maksetaan korvaus;

▼B

45. 'ylivoimaisella esteellä' kaikkia ennakoimattomia tai epätavallisia tapahtumia tai tilanteita, joiden ei voida kohtuudella katsoa olevan siirtoverkonhaltijan hallinnassa ja jotka eivät ole siirtoverkonhaltijan aiheuttamia, joita ei voida välttää tai estää kohtuullisella ennakoinnilla ja huolellisuudella, joita ei voida ratkaista toimenpiteillä, jotka ovat tekniseltä tai taloudelliselta kannalta kohtuudella siirtoverkonhaltijan toteutettavissa, jotka ovat tosiasiallisesti tapahtuneet ja voidaan objektiivisesti todentaa ja joiden vuoksi siirtoverkonhaltija ei voi hetkellisesti tai pysyvästi täyttää tästä asetuksesta johtuvia velvoitteitaan;
46. 'yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tai päivänsisäisten markkinoiden kansantaloudellisella ylijäämällä' i) yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tai päivänsisäisten markkinoiden toimittajajäämän, ii) yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tai päivänsisäisten markkinoiden kuluttajajäämän, iii) pullonkaulatulojen ja iv) muiden asiaan liittyvien kustannusten ja hyötyjen summaa, kun nämä parantavat taloudellista tehokkuutta kyseisenä ajanjaksona; tässä toimittaja- ja kuluttajajäämällä tarkoitetaan hyväksytyjen toimeksiantojen ja energiayksikkökohtaisen selvityshinnan erotusta kyseisenä ajanjaksona kerrottuna toimeksiantojen energiamäärällä.

*3 artikla***Kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevan yhteistyön tavoitteet**

Tämän asetuksen tavoitteena on

- a) edistää tehokasta kilpailua sähkön tuotannossa, kaupassa ja toimittamisessa;
- b) varmistaa siirtoinfrastruktuurin optimaalinen käyttö;
- c) varmistaa käyttövarmuus;
- d) optimoida alueiden välisen kapasiteetin laskenta ja jakaminen;
- e) varmistaa siirtoverkonhaltijoiden, nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden, viraston, sääntelyviranomaisten ja markkinaosapuolten oikeudenmukainen ja syrjimätön kohtelu;
- f) varmistaa tietojen avoimuus ja luotettavuus ja parantaa niitä;
- g) edistää Euroopan sähkösiirtoverkon ja sähköalan tehokasta toimintaa ja kehittämistä pitkällä aikavälillä;
- h) ottaa huomioon tarve taata oikeudenmukaiset ja säännönmukaisesti toimivat markkinat sekä oikeudenmukainen ja säännönmukainen hinnanmuodostus;
- i) luoda tasapuoliset toimintaedellytykset nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille;
- j) tarjota syrjimätön pääsy alueiden väliseen kapasiteettiin.

4 artikla

Nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden nimeäminen ja nimeämisen kumoaminen

1. Jokaisen jäsenvaltion, jolla on sähköyhteys toisessa jäsenvaltiossa olevaan tarjousalueeseen, on varmistettava, että yksi tai useampi nimetty sähkömarkkinaoperaattori nimetään viimeistään neljän kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta toteuttamaan yhteenkytkettyjä vuorokausimarkkinoita ja/tai päivänsisäisiä markkinoita. Tätä tarkoitusta varten voidaan kutsua kotimaisia ja ulkomaisia markkinaoperaattoreita hakemaan nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin tehtävää.

2. Kunkin asianomaisen jäsenvaltion on varmistettava, että kutakin sen alueella olevaa tarjousaluetta kohden nimetään vähintään yksi nimetty sähkömarkkinaoperaattori. Nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit nimetään aluksi neljän vuoden toimikaudeksi. Jäsenvaltioiden on sallittava nimeämistä koskevien hakemusten esittäminen vähintään vuosittain lukuun ottamatta tapausta, jossa sovelletaan 5 artiklan 1 kohtaa.

3. Jolleivät jäsenvaltiot toisin säädä, sääntelyviranomaiset toimivat nimeävänä viranomaisena, joka vastaa nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin nimeämisestä, nimeämiseen sovellettavien vaatimusten täyttymisen valvonnasta ja, kansallisten lakisääteisten monopolien tapauksessa, nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin maksujen tai niiden laskentamenetelmän hyväksymisestä. Jäsenvaltiot voivat säätää, että nimeävänä viranomaisena toimivat muut viranomaiset kuin sääntelyviranomaiset. Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltioiden on varmistettava, että nimeävällä viranomaisella on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin sääntelyviranomaisilla, jotta se pystyy toteuttamaan tehtävänsä tehokkaasti.

4. Nimeävän viranomaisen on arvioitava, täyttävätkö nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin tehtävän hakijat 6 artiklassa säädetyt vaatimukset. Kyseisiä vaatimuksia on sovellettava riippumatta siitä, nimetäänkö yksi vai useampia nimitettyjä sähkömarkkinaoperaattoreita. Nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden nimeämisestä päätettäessä on vältettävä syrjintää hakijoiden, etenkin kotimaisten ja ulkomaisten hakijoiden välillä. Jos nimeävä viranomais ei ole sääntelyviranomais, sääntelyviranomaisen on annettava lausunto siitä, missä määrin hakija täyttää 6 artiklassa vahvistetut nimeämiseen sovellettavat vaatimukset. Nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin nimeäminen voidaan evätä ainoastaan siinä tapauksessa, ettei 6 artiklassa vahvistettuja nimeämiseen sovellettavia vaatimuksia täytetä, tai 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

5. Yhdessä jäsenvaltiossa nimetyllä nimitetyllä sähkömarkkinaoperaattorilla on oltava oikeus tarjota vuorokautisten tai päivänsisäisten markkinoiden kaupankäyntipalveluja, jotka toimitetaan toisessa jäsenvaltiossa. Tällöin on sovellettava tämän toisen jäsenvaltion kauppasääntöjä ilman tarvetta nimetä tätä operaattoria nimitetyksi sähkömarkkinaoperaattoriksi kyseisessä jäsenvaltiossa. Nimeävien viranomaisten on valvottava kaikkia nimitettyjä sähkömarkkinaoperaattoreita, jotka toteuttavat yhteenkytkettyjä vuorokausimarkkinoita ja/tai päivänsisäisiä markkinoita niiden jäsenvaltiossa. Asetuksen (EY) N:o 714/2009 19 artiklan mukaisesti nimeävien viranomaisten on varmistettava, että kaikki nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit, jotka toteuttavat yhteenkytkettyjä vuorokausimarkkinoita ja/tai päivänsisäisiä markkinoita niiden jäsenvaltiossa, noudattavat tätä asetusta riippumatta siitä, missä nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit on nimetty. Nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden nimeämisestä ja valvonnasta ja niitä koskevien säännösten täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten on vaihdettava kaikki nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden toiminnan tehokkaan valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot.

Nimitetyn nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin on ilmoitettava toisen jäsenvaltion nimeävälle viranomaiselle, jos se aikoo toteuttaa yhteenkytkettyjä vuorokausimarkkinoita tai päivänsisäisiä markkinoita kyseisessä jäsenvaltiossa, kaksi kuukautta ennen toiminnan aloittamista.

▼B

6. Tämän artiklan 5 kohdasta poiketen jäsenvaltio voi evätä toisessa jäsenvaltiossa nimetyn nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin tarjoamat kaupankäyntipalvelut, jos

- a) siinä jäsenvaltiossa tai sen jäsenvaltion tarjousalueella, jossa toimitus tapahtuu, on käytössä vuorokautisten ja päivänsisäisten markkinoiden kaupankäyntipalveluja koskeva kansallinen lakisääteinen monopoli 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti; tai
- b) jäsenvaltio, jossa toimitus tapahtuu, voi vahvistaa, että vuorokautisilta ja päivänsisäisiltä markkinoilta toisessa jäsenvaltiossa nimettyjä nimitettyjä sähkömarkkinaoperaattoreita käyttäen ostetun sähkön toimituksille kyseiseen jäsenvaltioon on olemassa teknisiä esteitä, jotka liittyvät tarpeeseen varmistaa tämän asetuksen tavoitteiden saavuttaminen ja samalla käyttövarmuuden ylläpitäminen; tai
- c) jäsenvaltion, jossa toimitus tapahtuu, kauppasäännöt eivät ole yhteensopivia sen kanssa, että kyseiseen jäsenvaltioon toimitetaan toisessa jäsenvaltiossa nimetyn nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin tarjoamien vuorokautisten ja päivänsisäisten markkinoiden kaupankäyntipalvelujen pohjalta ostettua sähköä; tai
- d) nimitetyllä sähkömarkkinaoperaattorilla on 5 artiklan mukainen kansallinen lakisääteinen monopoli jäsenvaltiossa, jossa se on nimetty.

7. Jos päätetään evätä vuorokautisten ja/tai päivänsisäisten markkinoiden kaupankäyntipalvelut, jotka toimitetaan toisessa jäsenvaltiossa, jäsenvaltion, jossa toimitus tapahtuu, on ilmoitettava päätöksestään nimitetylle sähkömarkkinaoperaattorille ja sen jäsenvaltion nimeävälle viranomaiselle, jossa nimitetty sähkömarkkinaoperaattori on nimetty, sekä virastolle ja komissiolle. Epääminen on perusteltava asianmukaisesti. Tämän artiklan 6 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa toisessa jäsenvaltiossa toimitettavien kaupankäyntipalvelujen epäämistä koskevassa päätöksessä on myös vahvistettava, kuinka ja mihin ajankohtaan mennessä kaupankäynnin tekniset esteet voidaan poistaa tai kotimaiset kauppasäännöt voidaan sovittaa yhteen toisessa jäsenvaltiossa toimitettavien kaupankäyntipalvelujen kanssa. Kaupankäyntipalvelut epäävän jäsenvaltion nimeävän viranomaisen on tarkasteltava päätöstä ja julkaistava lausuntonsa siitä, kuinka kaupankäyntipalvelujen esteet poistetaan tai kuinka kaupankäyntipalvelut ja kauppasäännöt sovitetaan yhteen.

8. Sen jäsenvaltion, jossa nimitetty sähkömarkkinaoperaattori on nimetty, on varmistettava, että nimeäminen kumotaan, jos nimitetty sähkömarkkinaoperaattori ei täytä 6 artiklan vaatimuksia jatkuvasti eikä kykene palauttamaan toimintaansa vaatimusten mukaiseksi kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun nimeävä viranomainen on ilmoittanut sille ongelmasta. Jos sääntelyviranomainen ei vastaa nimeämisestä eikä valvonnasta, sitä on kuultava kumoamisesta. Nimeävän viranomaisen on ilmoitettava myös muiden sellaisten jäsenvaltioiden nimeäville viranomaisille, joissa kyseinen nimitetty sähkömarkkinaoperaattori toimii, operaattorin kyvyttömyydestä noudattaa vaatimuksia jatkuvasti, samaan aikaan kuin se ilmoittaa asiasta nimitetylle sähkömarkkinaoperaattorille.

9. Jos jonkin jäsenvaltion nimeävä viranomainen katsoo, että nimitetty sähkömarkkinaoperaattori, joka toimii kyseisessä maassa mutta jota ei ole nimetty siellä, ei täytä 6 artiklan vaatimuksia jatkuvasti kyseisessä maassa harjoittamassaan toiminnassa, sen on ilmoitettava vaatimusten noudattamatta jättämisestä kyseiselle nimitetylle sähkömarkkinaoperaattorille. Jos nimitetty sähkömarkkinaoperaattori ei palauta toimintaansa vaatimusten mukaiseksi kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun sille on ilmoitettu asiasta, nimeävä viranomainen voi peruuttaa oikeuden tarjota vuorokautisten ja päivänsisäisten markkinoiden kaupankäyntipalveluja kyseisessä jäsenvaltiossa siihen saakka, kunnes nimitetty sähkömarkkinaoperaattori palauttaa toimintansa vaatimusten mukaiseksi. Nimeävän viranomaisen on ilmoitettava asiasta sen jäsenvaltion nimeäville viranomaisille, jossa nimitetty sähkömarkkinaoperaattori on nimetty, sekä virastolle ja komissiolle.

▼B

10. Nimeävän viranomaisen on ilmoitettava virastolle nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden nimeämisestä ja nimeämisen kumoamisesta. Viraston on ylläpidettävä verkkosivustollaan luetteloa nimetyistä nimitetyistä sähkömarkkinaoperaattoreista sekä niiden tilanteesta ja toiminta-alueesta.

5 artikla

Nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin nimeäminen silloin, kun kaupankäyntipalveluita koskee kansallinen lakisääteinen monopoli

1. Jos jäsenvaltiossa tai jäsenvaltion tarjousalueella on tämän asetuksen voimaantuloajankohtana jo käytössä vuorokautisten ja päivänsisäisten markkinoiden kaupankäyntipalveluja koskeva kansallinen lakisääteinen monopoli, joka estää useamman kuin yhden nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin nimeämisen, asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava asiasta komissiolle viimeistään kahden kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta ja jäsenvaltio voi kieltäytyä nimeämästä useampaa kuin yhtä nimitettyä sähkömarkkinaoperaattoria tarjousaluetta kohden.

Jos ainoan nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin tehtävään on useampia hakijoita, asianomaisen jäsenvaltion on nimettävä hakija, joka täyttää parhaiten 6 artiklassa luetellut vaatimukset. Jos jäsenvaltio kieltäytyy nimeämästä useamman kuin yhden nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin tarjousaluetta kohden, toimivaltaisen kansallisen viranomaisen on asetettava tai hyväksyttävä nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin kaupankäyntimaksut vuorokausimarkkinoilla ja päivänsisäisillä markkinoilla riittävän ajoissa ennen niiden voimaantuloa tai määritettävä niiden laskentamenetelmät.

Asianomainen jäsenvaltio voi 4 artiklan 6 kohdan mukaisesti myös evätä toisessa jäsenvaltiossa nimetyn nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin tarjoamat rajat ylittävät kaupankäyntipalvelut; kyseisessä jäsenvaltiossa olemassa olevien sähköpörssien suojaaminen kilpailusta johtuvilta taloudellisilta haitoilta ei kuitenkaan ole pätevä peruste epäämiselle.

2. Tämän asetuksen soveltamiseksi kansallisen lakisääteisen monopolin katsotaan vallitsevan, kun kansallisessa laissa nimenomaisesti säädetään, ettei useampi kuin yksi taho voi tarjota vuorokautisten ja päivänsisäisten markkinoiden kaupankäyntipalveluja jäsenvaltiossa tai jäsenvaltion tarjousalueella.

3. Komission on toimitettava kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta Euroopan parlamentille ja neuvostolle asetuksen (EY) N:o 714/2009 24 artiklan mukaisesti yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden edistymistä jäsenvaltioissa käsittelevä kertomus, jossa painotetaan erityisesti nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden välisen kilpailun kehittymistä. Kyseisen kertomuksen pohjalta ja jos komissio katsoo, ettei ole perusteita kansallisten lakisääteisten monopolien jatkamiselle tai sille, että jäsenvaltio jatkuvasti kieltäytyy hyväksymästä toisessa jäsenvaltiossa nimetyn nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin rajat ylittävän kaupankäynnin, komissio voi harkita asianmukaisia lainsäädäntö- tai muita toimenpiteitä kilpailun ja kaupan lisäämiseksi jäsenvaltioiden välillä ja sisällä. Komissio sisällyttää kertomukseen myös arvioinnin, jossa tarkastellaan tällä asetuksella perustettujen yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden hallintoa kiinnittäen erityistä huomiota nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden toteuttamien markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien avoimuuteen. Kyseisen kertomuksen pohjalta ja jos komissio katsoo, että monopoliasemaan perustuvien markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien ja muiden nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin tehtävien toteuttamiseen liittyy epäselvyyttä, komissio voi harkita asianmukaisia lainsäädäntö- tai muita toimenpiteitä yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden avoimuuden lisäämiseksi ja toiminnan tehostamiseksi.

6 artikla

Nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin nimeämiseen sovellettavat vaatimukset

1. Hakija voidaan nimetä nimitetyksi sähkömarkkinaoperaattoriksi ainoastaan, jos se täyttää kaikki seuraavat vaatimukset:

- a) se on hankkinut tai hankkii sopimuksin riittävät resurssit yhteenketyttyjen vuorokausimarkkinoiden ja/tai päivänsisäisten markkinoiden yhteisen, koordinoitun ja säännösten mukaisen toiminnan toteuttamiseksi, mukaan luettuina nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin tehtävien edellyttämät resurssit, rahoitusvarat, tarvittava tietotekniikka, tekninen infrastruktuuri ja toimintamenettelyt, tai sen on osoitettava, että se kykenee huolehtimaan siitä, että nämä resurssit ovat käytettävissä kohtuullisen valmisteluajan kuluessa ennen kuin se ryhtyy toteuttamaan tehtäviään 7 artiklan mukaisesti;
- b) sen on kyettävä varmistamaan, että markkinaosapuolilla on avoin pääsy nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin tehtäviä koskeviin tietoihin 7 artiklan mukaisesti;
- c) sen on oltava kustannustehokas yhteenketyttyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden osalta ja sen on pidettävä sisäisessä kirjanpidossaan erillisiä tilejä markkinoiden yhteenliittäjän tehtäville ja muille toimintoille ristiintukemisen estämiseksi;
- d) sen liiketoiminnan on oltava riittävällä tavalla eriytetty muista markkinaosapuolista;
- e) jos sille on myönnetty vuorokautisten ja päivänsisäisten markkinoiden kaupankäyntipalveluja koskeva kansallinen lakisääteinen monopoli jossain jäsenvaltiossa, se ei saa käyttää 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja maksuja vuorokautisten tai päivän sisäisten toimintojensa rahoittamiseen muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa maksut on kerätty;
- f) sen on kyettävä kohtelemaan syrjimättömästi kaikkia markkinaosapuolia;
- g) sillä on oltava käytössä asianmukaiset markkinavalvontajärjestelyt;
- h) sillä on oltava asianmukaiset avoimuutta ja luottamuksellisuutta koskevat sopimukset markkinaosapuolten ja siirtoverkonhaltijoiden kanssa;
- i) sen on kyettävä toimittamaan tarvittavat selvitys- ja maksupalvelut.
- j) sen on pystyttävä ottamaan käyttöön tarvittavat viestintäjärjestelmät ja -rutiinit toiminnan koordinoimiseksi jäsenvaltion siirtoverkonhaltijoiden kanssa.

2. Edellä olevassa 1 kohdassa säädettyjä nimeämiseen sovellettavia vaatimuksia on sovellettava siten, että nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden välinen kilpailu järjestetään tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla.

7 artikla

Nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin tehtävät

1. Nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on toimittava kansallisten tai alueellisten markkinoiden markkinaoperaattoreina yhteenketyttyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden toteuttamiseksi yhteistyössä siirtoverkonhaltijoiden kanssa. Niiden tehtäviin kuuluu markkinaosapuolilta tulevien toimeksiantojen vastaanottaminen, kokonaisvastuun kantaminen toimeksiantojen täsmäytyksestä ja jakamisesta yhteenketyttyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden tulosten mukaisesti, hintojen julkaiseminen sekä sähkökauppojen selvittäminen ja maksaminen asianomaisten osapuolten sopimusten ja määräysten mukaisesti.

▼B

Yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden osalta nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on oltava vastuussa erityisesti seuraavista tehtävistä:

- a) jäljempänä olevassa 2 kohdassa säädettyjen markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien toteuttaminen koordinoitusti muiden nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden kanssa;
- b) yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin ja päivänsisäisiin markkinoihin sovellettavien vaatimusten, markkinoiden yhteenliittäjän tehtäviin sovellettavien vaatimusten ja hintakytentäalgoritmin yhteinen laatiminen kaikkien sähkömarkkinoiden toimintaan liittyvien kysymysten osalta tämän artiklan 2 kohdan ja 36 artiklan ja 37 artiklan mukaisesti;
- c) enimmäis- ja vähimmäishintojen määrittäminen 41 ja 54 artiklan mukaisesti;
- d) tämän artiklan 2 kohdassa ja 40 ja 53 artiklassa säädettyjen markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien hoitamisessa tarvittavien vastaanotettuja toimeksiantoja koskevien tietojen anonymisointi ja jakaminen;
- e) tämän artiklan 2 kohdassa säädettyjen markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien yhteydessä laskettujen tulosten arvioiminen, toimeksiantojen hyväksyminen näiden tulosten perusteella, tulosten vahvistaminen lopullisiksi, jos niitä pidetään oikeina, ja vastuun kantaminen niistä 48 ja 60 artiklan mukaisesti;
- f) tiedottaminen markkinaosapuolille niiden toimeksiantojen tuloksista 48 ja 60 artiklan mukaisesti;
- g) sähkökauppojen vastapuolina toimiminen yhteenkytketyistä vuorokausimarkkinoista ja päivänsisäisistä markkinoista seuraavan sähkökaupan selvitystä ja maksamista varten 68 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- h) kansallisten tai alueellisten markkinoiden toiminnan varmistusmenettelyjen laatiminen yhdessä asianomaisten nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden ja siirtoverkonhaltijoiden kanssa 36 artiklan 3 kohdan mukaisesti, jos käytävissä ei ole markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien yhteydessä saatuja tuloksia 39 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ottaen huomioon 44 artiklassa säädetyt varamenettelyt;
- i) yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden kustannusennusteiden ja kustannustietojen yhteinen toimitaminen toimivaltaisille sääntelyviranomaisille ja siirtoverkonhaltijoille silloin, kun yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden toteuttamisesta, muuttamisesta ja toiminnasta aiheutuvat nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin kustannukset ovat asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden vastuulla 75–77 artiklan ja 80 artiklan mukaisesti;
- j) soveltuviin tapauksiin 45 ja 57 artiklan mukainen koordinointi siirtoverkonhaltijoiden kanssa useampaa kuin yhtä nimitettyä sähkömarkkinaoperaattoria yhdellä tarjousalueella koskevien järjestelyjen laatimiseksi ja yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja/tai päivänsisäisten markkinoiden toteuttaminen hyväksytyjen järjestelyjen mukaisesti.

2. Nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on toteutettava markkinoiden yhteenliittäjän tehtävät yhdessä toisten nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden kanssa. Näihin tehtäviin on sisällyttävä seuraavat:

- a) yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin ja päivänsisäisiin markkinoihin sovellettavien algoritmien, järjestelmien ja menettelyjen kehittäminen ja ylläpitäminen 36 ja 51 artiklan mukaisesti;
- b) koordinoitun kapasiteetin laskijoiden 46 ja 58 artiklan mukaisesti toimittamien alueiden välistä kapasiteettia ja jakamisrajoituksia koskevien syöttötietojen käsittely;

▼B

- c) hintakytkentäalgoritmin ja jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmin soveltaminen 48 ja 60 artiklan mukaisesti;
- d) yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden tulosten vahvistaminen ja lähettäminen nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille 48 ja 60 artiklan mukaisesti.

3. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viimeistään kahdeksan kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta toimitettava kaikille sääntelyviranomaisille ja virastolle suunnitelma siitä, kuinka 2 kohdassa säädetty markkinoiden yhteenliittäjän tehtävät perustetaan ja toteutetaan yhdessä, mukaan luettuina nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden ja kolmansien osapuolten välisten tarvittavien sopimusten luonnokset. Suunnitelmaan on sisällyttävä täytäntöönpanon yksityiskohtainen kuvaus ja ehdotettu aikataulu, jonka enimmäispituus on 12 kuukautta, sekä kuvaus siitä, miten ehtojen ja edellytysten tai menetelmien odotetaan vaikuttavan 2 kohdassa säädettyjen markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien perustamiseen ja toteuttamiseen.

4. Nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden yhteistyö on rajoitettava tiukasti siihen, mikä on tarpeen yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden tehokkaan ja varman suunnittelun, toteutuksen ja toiminnan kannalta. Markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien yhteisen toteuttamisen on perustuttava syrjimättömyyden periaatteeseen, ja sen yhteydessä on varmistettava, ettei yksikään nimitetty sähkömarkkinaoperaattori voi saada perusteetonta taloudellista etua osallistumisesta markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien toteuttamiseen.

5. Viraston on seurattava nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden edistymistä markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien perustamisessa ja toteuttamisessa etenkin sopimus- ja sääntelykehyksen osalta sekä markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien edellyttämien teknisten valmiuksien osalta. Viraston on viimeistään 12 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta raportoitava komissiolle siitä, onko yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tai päivänsisäisten markkinoiden perustaminen ja toteuttaminen edistynyt tyydyttävästi.

Virasto voi milloin tahansa arvioida markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien perustamisen ja toteuttamisen vaikuttavuuden ja tehokkuuden. Jos kyseinen arviointi osoittaa, etteivät vaatimukset täyty, virasto voi suositella komissiolle lisätoimenpiteitä, jotka ovat tarpeen yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden vaikuttavaan ja tehokkaaseen toteutukseen pääsemiseksi.

6. Jos nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit eivät toimita 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien perustamista koskevaa suunnitelmaa joko päivänsisäisten markkinoiden tai vuorokausimarkkinoiden aikavälin osalta, komissio voi 9 artiklan 4 kohdan mukaisesti ehdottaa tämän asetuksen muuttamista ja harkita etenkin Sähkö-ENTSON tai muun tahon nimittämistä yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tai päivänsisäisten markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien toteuttajaksi nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden sijasta.

*8 artikla***Yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin ja päivänsisäisiin markkinoihin liittyvät siirtoverkonhaltijoiden tehtävät**

1. Jäsenvaltion, jolla on sähköyhteys toiseen jäsenvaltioon, kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on osallistuttava yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin ja päivänsisäisiin markkinoihin.

▼B

2. Siirtoverkonhaltijoiden on
 - a) laadittava yhdessä hintakytkeäalgoritmia ja jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmia koskevat siirtoverkonhaltijoiden vaatimukset kaikkien kapasiteetin jakamiseen liittyvien seikkojen osalta 37 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti;
 - b) validoitava yhdessä täsmäytysalgoritmit tämän kohdan a alakohdassa tarkoitettujen vaatimusten perusteella 37 artiklan 4 kohdan mukaisesti;
 - c) otettava käyttöön ja toteutettava kapasiteetin laskenta 14–30 artiklan mukaisesti;
 - d) laadittava tarvittaessa alueiden välisen kapasiteetin jakaminen ja muut järjestelyt 45 ja 57 artiklan mukaisesti;
 - e) laskettava alueiden väliset siirtokapasiteetit ja kapasiteetin jakamisrajoitukset ja lähetettävä ne 46 ja 58 artiklan mukaisesti;
 - f) varmennettava yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tulokset vahvistettujen alueiden välisten kapasiteettien ja jakamisrajoitusten osalta 48 artiklan 2 kohdan ja 52 artiklan mukaisesti;
 - g) perustettava tarvittaessa suunniteltujen siirtojen laskijat tarjousalueiden rajoilla tapahtuvien suunniteltujen siirtojen laskemiseksi ja julkaisemiseksi 49 ja 56 artiklan mukaisesti;
 - h) noudatettava 39 ja 52 artiklan mukaisesti laskettuja yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden tuloksia;
 - i) otettava käyttöön ja toteutettava asianmukaiset varamenettelyt kapasiteetin jakamista varten 44 artiklan mukaisesti;
 - j) ehdotettava päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen alkamisajankohtaa ja päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen sulkeutumisaikajankohtaa 59 artiklan mukaisesti;
 - k) jaettava pullonkaulatulot 73 artiklan mukaisesti yhteisesti kehitettyjen menetelmien mukaisesti;
 - l) mikäli näin sovitaan, toimittava välittäjinä, jotka siirtävät nettotilanteita 68 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

▼M1*9 artikla***Ehtojen ja edellytysten tai menetelmien hyväksyminen**

1. Siirtoverkonhaltijoiden ja nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on laadittava tässä asetuksessa edellytetyt ehdot ja edellytykset tai menetelmät ja annettava ne viraston tai toimivaltaisten sääntelyviranomaisten hyväksyttäväksi tässä asetuksessa asetettuihin määräaikoihin mennessä. Poikkeuksellisissa olosuhteissa, erityisesti tapauksissa, joissa määräaikaa ei voida noudattaa siirtoverkonhaltijoista tai nimitetyistä sähkömarkkinaoperaattoreista riippumattomien olosuhteiden vuoksi, ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevia määräaikoja voivat pidentää 6 kohdan mukaisissa menettelyissä virasto, 7 kohdan mukaisissa menettelyissä kaikki toimivaltaiset sääntelyviranomaiset yhdessä ja 8 kohdan mukaisissa menettelyissä toimivaltainen sääntelyviranomainen.

▼ **MI**

Jos tässä asetuksessa tarkoitettuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskeva ehdotus on laadittava ja siitä on sovittava useamman siirtoverkonhaltijan tai nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin kesken, osallistuvien siirtoverkonhaltijoiden ja nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on tehtävä tiivistä yhteistyötä. Siirtoverkonhaltijoiden, joita avustaa Sähkö-ENTSO, ja kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on säännöllisesti tiedotettava toimivaltaisille sääntelyviranomaisille ja virastolle edistymisestä näiden ehtojen ja edellytysten tai menetelmien laatimisessa.

2. Jos siirtoverkonhaltijat ja nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit, jotka tekevät päätöksiä 6 kohdassa luetelluista ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista, eivät pääse sopimukseen, niiden on tehtävä päätöksensä määränemmistöllä. Määränemmistö on saavutettava sekä siirtoverkonhaltijoiden että nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden äänestysryhmässä. Jäljempänä 6 kohdassa lueteltuja ehtoja varten määränemmistöön tarvitaan

- a) siirtoverkonhaltijoiden tai nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden enemmistö, joka edustaa vähintään 55 prosenttia jäsenvaltioista; ja
- b) siirtoverkonhaltijoiden tai nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden enemmistö, joka edustaa jäsenvaltioita, joiden yhteenlaskettu väestö on vähintään 65 prosenttia unionin väestöstä.

Jäljempänä 6 kohdassa lueteltuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista tehtävissä päätöksissä määrävähemmistössä on oltava vähintään neljää jäsenvaltiota edustavia siirtoverkonhaltijoita tai nimitettyjä sähkömarkkinaoperaattoreita; muussa tapauksessa katsotaan, että määränemmistö on saavutettu.

Kun siirtoverkonhaltijat tekevät päätöksiä 6 kohdassa lueteltuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista, kullakin jäsenvaltiolla on yksi ääni. Jos jäsenvaltion alueella toimii useampi kuin yksi siirtoverkonhaltija, kyseisen jäsenvaltion on jaettava äänioikeudet siirtoverkonhaltijoiden kesken.

Kun nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit tekevät päätöksiä 6 kohdassa lueteltuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista, kullakin jäsenvaltiolla on yksi ääni. Kullakin nimitetyllä sähkömarkkinaoperaattorilla on yhtä monta ääntä kuin kuinka monessa jäsenvaltiossa se on nimetty. Jos jäsenvaltion alueella on nimetty useampi kuin yksi nimitetty sähkömarkkinaoperaattori, kyseisen jäsenvaltion on jaettava äänioikeudet nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden kesken sen mukaan, mikä on niiden edeltävänä tilikautena kyseisessä jäsenvaltiossa käymän sähkökaupan määrä.

3. Lukuun ottamatta 43 artiklan 1 kohtaa, 44 artiklaa, 56 artiklan 1 kohtaa, 63 artiklaa ja 74 artiklan 1 kohtaa, jos siirtoverkonhaltijat, jotka tekevät päätöksiä 7 kohdassa lueteltuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista, eivät pääse sopimukseen ja kyseessä olevat alueet koostuvat useammasta kuin viidestä jäsenvaltiosta, siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä päätöksensä määränemmistöllä. Määränemmistö on saavutettava sekä siirtoverkonhaltijoiden että nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden äänestysryhmässä. Jäljempänä 7 kohdassa lueteltuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevia ehdotuksia varten määränemmistöön tarvitaan

- a) siirtoverkonhaltijoiden enemmistö, joka edustaa vähintään 72 prosenttia asianomaisista jäsenvaltioista; ja
- b) siirtoverkonhaltijoiden enemmistö, joka edustaa jäsenvaltioita, joiden yhteenlaskettu väestö on vähintään 65 prosenttia asianomaisen alueen väestöstä.

▼ **MI**

Jäljempänä 7 kohdassa lueteltuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista tehtävissä päätöksissä määrävähemmistössä on oltava vähintään vähimmäismäärä siirtoverkonhaltijoita, jotka edustavat yli 35 prosenttia osallistuvien jäsenvaltioiden väestöstä, sekä siirtoverkonhaltijat, jotka edustavat vähintään yhtä muuta asianomaista jäsenvaltiota; muussa tapauksessa katsotaan, että määräenemmistö on saavutettu.

Siirtoverkonhaltijoiden, jotka tekevät päätöksiä 7 kohdassa lueteltuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista sellaisten alueiden osalta, jotka koostuvat enintään viidestä jäsenvaltiosta, on tehtävä päätöksensä yksimielisesti.

Kun siirtoverkonhaltijat tekevät päätöksiä 7 kohdassa lueteltuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista, kullakin jäsenvaltiolla on yksi ääni. Jos jäsenvaltion alueella toimii useampi kuin yksi siirtoverkonhaltija, kyseisen jäsenvaltion on jaettava äänioikeudet siirtoverkonhaltijoiden kesken.

Nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden, jotka tekevät päätöksiä 7 kohdassa lueteltuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista, on tehtävä päätöksensä yksimielisesti.

4. Jos siirtoverkonhaltijat tai nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit eivät pysty antamaan toimivaltaisille sääntelyviranomaisille tai virastolle 6–8 kohdan tai 12 kohdan mukaista ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevaa alkuperäistä tai muutettua ehdotusta tässä asetuksessa asetettuihin määräaikoihin mennessä, niiden on toimitettava toimivaltaisille sääntelyviranomaisille ja virastolle kyseiset ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevien ehdotusten luonnokset ja selvitettävä, miksi niistä ei ole päästy sopimukseen. Viraston, kaikkien toimivaltaisten sääntelyviranomaisten yhdessä tai toimivaltaisen sääntelyviranomaisen on toteutettava asianmukaiset toimet vaadittujen ehtojen ja edellytysten tai menetelmien hyväksymiseksi 6, 7 ja 8 kohdan mukaisesti, esimerkiksi pyytämällä muutoksia tai tarkistamalla ja täydentämällä luonnoksia tämän kohdan mukaisesti, myös jos luonnoksia ei ole toimitettu, ja hyväksyttävä ne.

5. Jokaisen sääntelyviranomaisen ja tarvittaessa viraston on hyväksyttävä siirtoverkonhaltijoiden tai nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden laatimat ehdot ja edellytykset tai menetelmät, joita käytetään yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden laskemisessa tai määrittämisessä. Ne vastaavat 6, 7 ja 8 kohdassa tarkoitettujen ehtojen ja edellytysten tai menetelmien hyväksymisestä. Ennen ehtojen ja edellytysten tai menetelmien hyväksymistä virasto tai toimivaltaiset sääntelyviranomaiset tarkistavat tarvittaessa ehdotuksia, kuultuaan ensin asianomaisia siirtoverkonhaltijoita tai nimitettyjä sähkömarkkinaoperaattoreita, sen varmistamiseksi, että ne ovat yhdenmukaisia tämän asetuksen tarkoituksen kanssa ja edistävät markkinoiden yhdenytymistä, syrjimättömyyttä, toimivaa kilpailua ja markkinoiden tehokasta toimintaa.

6. Seuraavia ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskeville ehdotuksille ja niiden muutoksille tarvitaan viraston hyväksyntä:

- a) 7 artiklan 3 kohdan mukainen markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien yhteistä hoitamista koskeva suunnitelma;
- b) 15 artiklan 1 kohdan mukaiset kapasiteetin laskenta-alueet;
- c) 16 artiklan 1 kohdan mukainen tuotanto- ja kulutustietojen toimitusmenetelmä;

▼ M1

- d) 17 artiklan 1 kohdan mukainen yhteistä verkkomallia koskeva menetelmä;
 - e) 21 artiklan 4 kohdan mukainen yhdenmukaistettua kapasiteetin laskentamenetelmää koskeva ehdotus;
 - f) 36 artiklan 3 kohdan mukaiset varmistusmenetelmät;
 - g) nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden 37 artiklan 5 kohdan mukaisesti esittämä algoritmi, mukaan lukien 37 artiklan 1 kohdan mukaiset algoritmien kehittämistä koskevat siirtoverkonhaltijoiden ja nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden vaatimukset;
 - h) tuotteet, jotka nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit voivat ottaa huomioon vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden yhteenkytkentäprosessissa 40 ja 53 artiklan mukaisesti;
 - i) 41 artiklan 1 kohdan ja 54 artiklan 2 kohdan mukaiset enimmäis- ja vähimmäishinnat;
 - j) 55 artiklan 1 kohdan mukaisesti kehitettävä päivänsisäisen kapasiteetin hinnoittelumenetelmä;
 - k) 59 artiklan 1 kohdan mukainen päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen alkamisajankohta ja päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen sulkeutumisaikajankohta;
 - l) 69 artiklan mukainen vuorokausimarkkinoiden sitovan kapasiteetin ilmoittamisen takaraja;
 - m) 73 artiklan 1 kohdan mukainen pullonkaulatulojen jakamismenetelmä.
7. Seuraavia ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskeville ehdotuksille ja niiden muutoksille tarvitaan asianomaisen alueen kaikkien sääntelyviranomaisten hyväksyntä:
- a) 20 artiklan 2 kohdan mukainen yhteinen kapasiteetin laskentamenetelmä;
 - b) päätökset 20 artiklan 2–6 kohdan mukaisen siirtooperusteisen laskennan käyttöönotosta ja sen lykkäämisestä ja 20 artiklan 7 kohdan mukaisista poikkeuksista;
 - c) 35 artiklan 1 kohdan mukainen koordinoitua ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyä ja vastakauppaa koskeva menettely;
 - d) 43 artiklan 1 kohdan ja 56 artiklan 1 kohdan mukaiset suunniteltujen siirtojen yhteiset laskentamenetelmät;
 - e) 44 artiklan mukaiset varamenettelyt;
 - f) 63 artiklan 1 kohdan mukaiset täydentävät alueelliset huutokaupat;
 - g) 64 artiklan 2 kohdan mukaiset eksplisiittisen kapasiteetin jakamista koskevat edellytykset;

▼ M1

h) 74 artiklan 1 kohdan mukainen ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyn tai vastakaupan kustannustenjakomenetelmä.

8. Seuraaville ehoille ja edellytyksille tai menetelmille ja niiden muutoksille tarvitaan asianomaisen jäsenvaltion kunkin sääntelyviranomaisen tai muun toimivaltaisen viranomaisen tapauskohtainen hyväksyntä:

- a) soveltuviissa tapauksissa 4 artiklan 2, 8 ja 9 kohdan mukainen nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin nimeäminen, nimeämisen väliaikainen peruuttaminen ja nimeämisen kumoaminen;
- b) soveltuviissa tapauksissa 5 artiklan 1 kohdan mukaiset nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden perimät maksut, jotka liittyvät kaupankäyntiin vuorokausimarkkinoilla tai päivänsisäisillä markkinoilla, tai näiden maksujen laskentamenetelmät;
- c) 32 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaiset yksittäisten siirtoverkonhaltijoiden ehdotukset, jotka koskevat tarjousalueen konfiguraation tarkistamista;
- d) soveltuviissa tapauksissa 45 ja 57 artiklan mukainen alueiden välisen kapasiteetin jakamista ja muita järjestelyjä koskeva ehdotus;
- e) 75–79 artiklan mukaiset kapasiteetin jakamisen ja ylikuormituksen hallinnan kustannukset;
- f) soveltuviissa tapauksissa 80 artiklan 4 kohdan mukainen yhteenkytettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisen markkinoiden alueellisten kustannusten jakaminen.

9. Ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevaan ehdotukseen on sisällyttävä ehdotettu täytäntöönpanoaikataulu ja kuvaus niiden odotetuista vaikutuksista tämän asetuksen tavoitteisiin. Ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevat ehdotukset, joille tarvitaan useiden sääntelyviranomaisten hyväksyntä 7 kohdan mukaisesti, on toimitettava virastolle viikon kuluessa siitä, kun ne on annettu sääntelyviranomaisten hyväksyttäviksi. Ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevat ehdotukset, joille tarvitaan yhden sääntelyviranomaisen hyväksyntä 8 kohdan mukaisesti, voidaan toimittaa virastolle sääntelyviranomaisen harkinnan mukaan kuukauden kuluessa siitä, kun ne on annettu hyväksyttäviksi, mutta ne on toimitettava viraston pyynnöstä tietojen saamiseksi asetuksen (EU) 2019/942 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti, jos virasto katsoo, että ehdotuksella on rajat ylittäviä vaikutuksia. Viraston on toimivaltaisten sääntelyviranomaisten pyynnöstä annettava lausunto näistä ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista kolmen kuukauden kuluessa.

10. Jos ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevan ehdotuksen hyväksyminen 7 kohdan mukaisesti tai muutoksen hyväksyminen 12 kohdan mukaisesti edellyttää useamman kuin yhden sääntelyviranomaisten päätöstä, toimivaltaisten sääntelyviranomaisten on kuultava toisiaan, tehtävä tiivistä yhteistyötä ja koordinoitava toimiaan sopimukseen pääsemiseksi. Toimivaltaisten sääntelyviranomaisten on soveltuviissa tapauksissa otettava huomioon viraston lausunto. Sääntelyviranomaisten tai viraston, jos sillä on toimivalta, on tehtävä 6, 7 ja 8 kohdan mukaisesti ehdotettuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevat päätökset kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun virasto tai sääntelyviranomaisen tai, soveltuviissa tapauksissa, viimeinen asianosainen sääntelyviranomaisen on vastaanottanut ehdot

▼ M1

ja edellytykset tai menetelmät. Määräaika alkaa kulua sitä päivää seuraavana päivänä, jona ehdotus toimitettiin virastolle 6 kohdan mukaisesti, viimeiselle asianosaiselle sääntelyviranomaiselle 7 kohdan mukaisesti tai tarvittaessa sääntelyviranomaiselle 8 kohdan mukaisesti.

11. Jos sääntelyviranomaiset eivät ole päässeet sopimukseen 10 kohdassa tarkoitettussa määräajassa tai niiden yhteisestä pyynnöstä tai viraston pyynnöstä asetuksen (EU) 2019/942 5 artiklan 3 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti, virasto tekee päätöksen ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista kuuden kuukauden kuluessa asetuksen (EU) 2019/942 5 artiklan 3 kohdan ja 6 artiklan 10 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

12. Jos virasto tai kaikki toimivaltaiset sääntelyviranomaiset yhdessä tai toimivaltainen sääntelyviranomainen pyytää 6, 7 ja 8 kohdan mukaisesti toimitettujen ehtojen ja edellytysten tai menetelmien muuttamista ennen hyväksymistä, asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden tai nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on annettava ehdotus muutetuista ehdoista ja edellytyksistä tai menetelmistä kahden kuukauden kuluessa viraston tai toimivaltaisten sääntelyviranomaisten tai toimivaltaisen sääntelyviranomaisen esittämästä pyynnöstä. Viraston tai toimivaltaisten sääntelyviranomaisten tai toimivaltaisen sääntelyviranomaisen on päätettävä muutetuista ehdoista ja edellytyksistä tai menetelmistä kahden kuukauden kuluessa niiden esittämisestä. Jos toimivaltaiset sääntelyviranomaiset eivät ole päässeet sopimukseen 7 kohdan mukaisista ehdoista ja edellytyksistä tai menetelmistä kahden kuukauden määräajassa tai niiden yhteisestä pyynnöstä tai viraston pyynnöstä asetuksen (EU) 2019/942 5 artiklan 3 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti, virasto tekee päätöksen muutetuista ehdoista ja edellytyksistä tai menetelmistä kuuden kuukauden kuluessa asetuksen (EU) 2019/942 5 artiklan 3 kohdan ja 6 artiklan 10 kohdan toisen alakohdan mukaisesti. Jos asianomaiset siirtoverkonhaltijat tai nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit eivät anna ehdotusta muutetuista ehdoista ja edellytyksistä tai menetelmistä, sovelletaan tämän artiklan 4 kohdassa säädettyä menettelyä.

13. Virasto tai kaikki toimivaltaiset sääntelyviranomaiset yhdessä tai toimivaltainen sääntelyviranomainen, silloin kun kukin niistä vastaa ehtojen ja edellytysten tai menetelmien hyväksymisestä 6, 7 ja 8 kohdan mukaisesti, voi pyytää näiden ehtojen ja edellytysten tai menetelmien muuttamista koskevia ehdotuksia ja määrittää määräajan ehdotusten jättämiselle. Ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevan ehdotuksen laatimisesta vastaavat siirtoverkonhaltijat tai nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit voivat ehdottaa muutoksia sääntelyviranomaisille ja virastolle.

Ehtojen ja edellytysten tai menetelmien muuttamista koskevista ehdotuksista on järjestettävä kuuleminen 12 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti, ja ehdotukset on hyväksyttävä tässä artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

14. Siirtoverkonhaltijoiden ja nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden, jotka ovat vastuussa ehtojen ja edellytysten tai menetelmien laatimisesta tämän asetuksen mukaisesti, on julkaistava ne verkkosivuillaan viraston tai toimivaltaisten sääntelyviranomaisten hyväksynnän jälkeen tai, jos tällaista hyväksyntää ei vaadita, asiakirjojen laatimisen jälkeen, paitsi jos tietoja pidetään luottamuksellisina 13 artiklan mukaisesti.

*10 artikla***Yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden päivittäinen hallinnointi**

Siirtoverkonhaltijoiden ja nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on yhdessä järjestettävä yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden päivittäinen hallinnointi. Niiden on kokoonnuttava säännöllisesti keskustelemaan ja päättämään päivittäisistä operatiivisista kysymyksistä. Siirtoverkonhaltijoiden ja nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on kutsuttava virasto ja komissio tarkkailijoiksi näihin kokouksiin ja julkaistava yhteenvedo kokousten pöytäkirjoista.

*11 artikla***Sidosryhmien osallistuminen**

Viraston on järjestettävä, tiiviissä yhteistyössä Sähkö-ENTSO:n kanssa, yhteenkytkettyjä vuorokausimarkkinoita ja päivänsisäisiä markkinoita ja muita tämän asetuksen täytäntöönpanoon liittyviä kysymyksiä koskeva sidosryhmien osallistuminen. Tähän on sisällyttävä säännöllisten kokousten järjestäminen sidosryhmien kanssa etenkin yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin ja päivänsisäisiin markkinoihin liittyvien ongelmien määrittämiseksi ja parannusten ehdottamiseksi. Tämä ei korvaa 12 artiklan mukaista sidosryhmien kuulemista.

*12 artikla***Kuuleminen**

1. Ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä tai niiden muutoksia koskevien ehdotusten toimittamisesta tämän asetuksen mukaisesti vastaavien siirtoverkonhaltijoiden ja nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on kuultava sidosryhmiä, kunkin jäsenvaltion asianomaiset viranomaiset mukaan luettuina, ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotusluonnoksista, kun sitä nimenomaisesti vaaditaan tässä asetuksessa. Kuulemisen on kestettävä vähintään yhden kuukauden.

2. Siirtoverkonhaltijoiden tai nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden unionin tasolla esittämät ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevat ehdotukset on julkaistava ja niistä on järjestettävä kuuleminen unionin tasolla. Siirtoverkonhaltijoiden tai nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden alueellisella tasolla esittämistä ehdotuksista on järjestettävä kuuleminen vähintään aluetasolla. Osapuolten kahden- tai monenvälisellä tasolla esittämistä ehdotuksista on järjestettävä kuuleminen vähintään asianomaisten jäsenvaltioiden tasolla.

3. Ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevasta ehdotuksesta vastaavien osapuolten on otettava 1 kohdan mukaisesti järjestetyissä kuulemisissa ilmaistut sidosryhmien näkemykset asianmukaisesti huomioon ennen ehdotuksen antamista sääntelyviranomaisen hyväksyttäväksi, jos tätä vaaditaan 9 artiklan mukaisesti, ja kaikissa muissa tapauksissa ennen ehdotuksen julkaisemista. Kaikissa tapauksissa on annettava selkeät ja vankat perustelut sille, kuinka kuulemisessa esitetyt näkökannat on otettu huomioon tai jätetty huomioimatta, ja ne on julkaistava viipymättä ennen ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevan ehdotuksen julkaisemista tai yhtä aikaa sen julkaisemisen kanssa.

*13 artikla***Salassapitovelvollisuudet**

1. Tämän asetuksen nojalla saatuja, vaihdettuja tai toimitettuja luottamuksellisia tietoja koskee 2, 3 ja 4 kohdassa säädetty salassapitovelvollisuus.
2. Salassapitovelvollisuus koskee kaikkia tämän asetuksen säännösten soveltamisalaan kuuluvia henkilöitä.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden tehtäviensä yhteydessä saamaa luottamuksellista tietoa ei saa paljastaa muulle henkilölle tai viranomaiselle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kansallisen oikeuden, tämän asetuksen muiden säännösten tai muun asiaan liittyvän unionin lainsäädännön soveltamista niiden soveltamisalaan kuuluviin tapauksiin.
4. Tämän asetuksen nojalla luottamuksellisia tietoja saavilla sääntelyviranomaisilla, elimillä ja henkilöillä on oikeus käyttää saamiaan tietoja ainoastaan tämän asetuksen mukaisten tehtäviensä suorittamiseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kansallisen lainsäädännön soveltamista sen soveltamisalaan kuuluviin tapauksiin.

II OSASTO

**KAPASITEETIN JAKAMISTA JA YLIKUORMITUKSEN HALLINTAA
KOSKEVIIN EHTOIHIN, EDELLYTYKSIIN JA MENETELMIIN
SOVELLETTAVAT VAATIMUKSET***1 LUKU****Kapasiteetin laskeminen***

1 j a k s o

Yleiset vaatimukset*14 artikla***Kapasiteetin laskennan aikavälit**

1. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on laskettava alueiden välinen kapasiteetti vähintään seuraaville aikaväleille:
 - a) vuorokautinen aikaväli vuorokausimarkkinoita varten;
 - b) päivänsisäinen aikaväli päivänsisäisiä markkinoita varten.
2. Vuorokausimarkkinoiden aikavälin osalta on laskettava alueiden välisen kapasiteetin yksittäiset arvot kullekin vuorokausimarkkinoiden aikayksikölle. Päivänsisäisten markkinoiden aikavälin osalta on laskettava alueiden välisen kapasiteetin yksittäiset arvot kullekin jäljellä olevalle päivänsisäisten markkinoiden aikayksikölle.

▼B

3. Vuorokausimarkkinoiden aikavälillä kapasiteetin laskennan on perustuttava viimeisimpiin saatavilla oleviin tietoihin. Vuorokausimarkkinoiden aikavälin tietojen päivitys ei saa alkaa ennen markkina-aikaa klo 15:00 kaksi päivää ennen toimituspäivää.

4. Kunkin kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on varmistettava, että alueiden välinen kapasiteetti lasketaan uudelleen päivänsisäisten markkinoiden aikavälillä viimeisimpien saatavilla olevien tietojen pohjalta. Tämän päivänsisäisen uudelleenlaskennan suoritusohjelmassa on otettava huomioon tehokkuus ja käyttövarmuus.

*15 artikla***Kapasiteetin laskenta-alueet**

1. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta laadittava yhdessä yhteinen ehdotus kapasiteetin laskenta-alueiden määrittämisestä. Ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa ehdotuksessa on määriteltävä kunkin kapasiteetin laskenta-alueen jäsenenä olevien siirtoverkonhaltijoiden tarjousalueiden rajat. Ehdotuksen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) siinä on otettava huomioon asetuksen (EY) N:o 714/2009 liitteessä I olevassa 3.2 kohdassa määritellyt alueet;
- b) kukin tarjousalueiden raja tai soveltuviissa tapauksissa kaksi erillistä tarjousalueiden rajaa, joiden läpi kulkee kahden tarjousalueen välinen yhdysjohto, on luettava yhteen kapasiteetin laskenta-alueeseen;
- c) kaikkiin kapasiteetin laskenta-alueisiin on luettava vähintään ne siirtoverkonhaltijat, joilla on niissä tarjousalueiden rajoja.

3. Kapasiteetin laskenta-alueet, joilla sovelletaan siirtoperusteista lähestymistapaa, on yhdistettävä yhdeksi kapasiteetin laskenta-alueeksi, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:

- a) niiden siirtoverkot ovat suoraan yhteydessä toisiinsa;
- b) ne osallistuvat samaan yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tai päivänsisäisten markkinoiden alueeseen;
- c) niiden yhdistäminen on tehokkaampaa kuin niiden pitäminen erillään. Toimivaltaiset sääntelyviranomaiset voivat pyytää asianomaisia siirtoverkonhaltijoita laatimaan yhteisen kustannus-hyötyanalyysin yhdistämisen tehokkuuden arvioimiseksi.

▼B

2 jakso

Yhteinen verkkomalli

16 artikla

Tuotanto- ja kulutustietojen toimitusmenetelmä

1. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on viimeistään 10 kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta laadittava yhdessä ehdotus yhdeksi tuotanto- ja kulutustietojen toimitusmenetelmäksi yhteisen verkkomallin laatimista varten, ja ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti. Ehdotukseen on sisällyttävä tämän asetuksen tavoitteisiin pohjautuvat perustelut tietojen vaatimiselle.

2. Tuotanto- ja kulutustietojen toimitusmenetelmää koskevassa ehdotuksessa on määriteltävä, mistä tuotanto- ja kulutusyksiköistä on toimitettava tiedot asianomaisille siirtoverkonhaltijoille kapasiteetin laskentaa varten.

3. Tuotanto- ja kulutustietojen toimitusmenetelmää koskevassa ehdotuksessa on määriteltävä tiedot, jotka tuotanto- ja kulutusyksiköiden on toimitettava siirtoverkonhaltijoille. Tietoihin on sisällyttävä vähintään seuraavat:

- a) tuotanto- ja kulutusyksiköiden teknisiin ominaisuuksiin liittyvät tiedot;
- b) tuotanto- ja kulutusyksiköiden saatavuuteen liittyvät tiedot;
- c) tuotantoyksiköiden käytön suunnitteluun liittyvät tiedot;
- d) tuotantoyksiköiden ajojärjestyksen määrittelyyn liittyvät saatavilla olevat asiaankuuluvat tiedot.

4. Menetelmässä on määriteltävä tuotanto- ja kulutusyksiköihin sovellettavat määräajat 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen toimittamiselle.

5. Kunkin siirtoverkonhaltijan on käytettävä 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ja jaettava ne muiden siirtoverkonhaltijoiden kanssa. Edellä olevan 3 kohdan d alakohdassa tarkoitettuja tietoja saa käyttää ainoastaan kapasiteetin laskentaan.

6. Sähkö-ENTSON on julkaistava viimeistään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kaikki sääntelyviranomaiset ovat hyväksyneet tuotanto- ja kulutustietojen toimitusmenetelmän:

- a) luettelo yhtiöistä, joiden on toimitettava tietoja siirtoverkonhaltijoille;
- b) luettelo 3 kohdassa tarkoitetuista toimitettavista tiedoista;
- c) tietojen toimittamisen määräajat.

*17 artikla***Yhteistä verkkomallia koskeva menetelmä**

1. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on viimeistään 10 kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta laadittava yhdessä ehdotus yhteistä verkkomallia koskevasta menetelmästä. Ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti.

2. Yhteistä verkkomallia koskevan menetelmän on mahdollistettava yhteisen verkkomallin laatiminen. Siihen on sisällyttävä ainakin seuraavat seikat:
 - a) 18 artiklan mukainen skenaarioiden määrittely;

 - b) 19 artiklan mukainen yksittäisten verkkomallien määrittely;

 - c) kuvaus prosessista, jossa yksittäiset verkkomallit yhdistetään yhteiseksi verkkomalliksi.

*18 artikla***Skenaariot**

1. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on yhdessä määriteltävä yhteiset skenaariot kullekin 14 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetulle kapasiteetin laskennan aikavälille. Yhteisiä skenaarioita käytetään kuvaamaan siirtoverkon erityistä ennakoitua tilannetta tuotannon, kulutuksen ja verkkotopologian osalta yhteisessä verkkomallissa.

2. Vuorokautiselle ja päivänsisäiselle kapasiteetin laskennan aikavälille on määriteltävä yksi skenaario markkina-aikayksikköä kohti.

3. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on yhdessä määriteltävä kullekin skenaarion yhteiset säännöt, joiden mukaisesti määritetään kunkin tarjousalueen nettotilanne ja kunkin tasasähköyhteyden siirrot. Yhteisten sääntöjen on perustuttava parhaaseen ennusteeseen kunkin tarjousalueen nettotilanteesta ja parhaaseen ennusteeseen kunkin tasasähköyhteyden siirroista kussakin skenaariossa, ja niihin on sisällyttävä yleinen kulutuksen ja tuotannon tasapaino unionin siirtoverkossa. Skenaarioiden määrittelyssä ei saa esiintyä syrjintää sisäisen ja alueiden välisen kaupan välillä asetuksen (EY) N:o 714/2009 liitteessä I olevan 1.7 kohdan mukaisesti.

*19 artikla***Yksittäinen verkkomalli**

1. Kunkin tarjousalueen ja kunkin skenaarion osalta:
 - a) tarjousalueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on esitettävä yhdessä yksi yksittäinen verkkomalli, joka on 18 artiklan 3 kohdan mukainen; tai

▼ B

b) tarjousalueen jokaisen siirtoverkonhaltijan on esitettävä yksittäinen verkkomalli vastuualueestaan, yhdysjohdot mukaan lukien, sillä edellytyksellä, että tarjousalueen kattavien vastuualueiden, yhdysjohdot mukaan lukien, nettotilanteiden summa on 18 artiklan 3 kohdan mukainen.

2. Kunkin yksittäisen verkkomallin on edustettava parasta mahdollista ennustetta siirtoverkon olosuhteista kussakin siirtoverkonhaltijan (-haltijoiden) määrittämässä skenaariossa hetkellä, jolloin yksittäinen verkkomalli laaditaan.

3. Yksittäisten verkkomallien on katettava kaikki siirtoverkon verkkoelementit, joita käytetään kyseistä aikaväliä koskevassa alueellisessa käyttövarmuusanalyyseissa.

4. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on mahdollisimman pitkälle yhdenmukaistettava yksittäisten verkkomallien laatimistapa.

5. Kunkin siirtoverkonhaltijan on annettava yksittäisessä verkkomallissa kaikki tarvittavat tiedot, jotta mahdollistetaan pysyvän tilan päätöteho-, loisteho- ja jänniteanalyysit.

6. Tarvittaessa ja kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden välisestä sopimuksesta kyseisen kapasiteetin laskenta-alueen jokaisen siirtoverkonhaltijan on vaihdettava toisten siirtoverkonhaltijoiden kanssa tietoja, jotka mahdollistavat jännitestabiilisuuden ja dynaamisen stabiilisuuden analyysit.

3 j a k s o

K a p a s i t e e t i n l a s k e n t a m e n e t e l m ä t

20 artikla

Siirtooperusteisen kapasiteetin laskentamenetelmän käyttöönotto

1. Vuorokausimarkkinoiden aikavälillä ja päivänsisäisten markkinoiden aikavälillä yhteisissä kapasiteetin laskentamenetelmissä sovellettavan lähestymistavan on oltava siirtooperusteinen lähestymistapa, paitsi jos 7 kohdassa asetettu vaatimus täyttyy.

2. Kunkin kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on viimeistään 10 kuukauden kuluttua kapasiteetin laskenta-alueita koskevan 15 artiklan 1 kohdan mukaisen ehdotuksen hyväksymisestä annettava ehdotus yhteisestä koordinoitusta kapasiteetin laskentamenetelmästä asianomaisen alueen osalta. Ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti. Tämän kohdan mukaisilla alueilla asetuksen (EY) N:o 714/2009 liitteessä I olevassa 3.2 kohdan b ja d alakohdassa määriteltyihin alueisiin 'Luoteis-Eurooppa' ja 'Keski- ja Itä-Eurooppa' perustuvilla kapasiteetin laskenta-alueilla sekä 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuilla alueilla kapasiteetin laskentamenetelmää koskevaa ehdotusta on täydennettävä siirtooperusteisten menetelmien koordinoitua ja yhteensopivuutta alueiden välillä koskevalla yhteisellä kehityksellä, joka laaditaan 5 kohdan mukaisesti.

▼ **B**

3. Sen kapasiteetin laskenta-alueen siirtoverkonhaltijat, johon sisältyy Italia, siten kuin se on määritelty asetuksen (EY) N:o 714/2009 liitteessä I olevassa 3.2 kohdan c alakohdassa, voivat jatkaa määräaikaa, joka koskee siirtoperusteiseen lähestymistapaan perustuvaa yhteistä koordinoitua kapasiteetin laskentamenetelmää koskevan ehdotuksen antamista 2 kohdan mukaisesti kyseisen alueen osalta, enintään kuudella kuukaudella siitä hetkestä, kun Sveitsi liittyy yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 kohdassa säädetyn velvollisuuden noudattamista. Ehdotukseen ei tarvitse sisältyä tarjousalueen rajoja Italian sisällä ja Italian ja Kreikan välillä.

4. Viimeistään kuusi kuukautta sen jälkeen kun vähintään kaikki Kaakkois-Euroopassa sijaitsevat energiayhteisön sopimusvaltiot osallistuvat yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin, ainakin Kroatian, Romanian, Bulgarian ja Kreikan on annettava yhdessä ehdotus siirtoperusteiseen lähestymistapaan perustuvan yhteisen kapasiteetin laskentamenetelmän käyttöönotosta vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden aikavälillä. Ehdotukseen on sisällyttävä siirtoperusteiseen lähestymistapaan perustuvan yhteisen kapasiteetin laskentamenetelmän toteutusajankohta, joka on enintään kaksi vuotta sen jälkeen kun kaikki Kaakkois-Euroopassa sijaitsevat energiayhteisön sopimusvaltiot osallistuvat yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin. Niiden jäsenvaltioiden siirtoverkonhaltijoita, joilla on rajoja muiden alueiden kanssa, kannustetaan liittymään aloitteisiin, jotka koskevat yhteisen siirtoperusteisen kapasiteetin laskentamenetelmän toteuttamista näiden alueiden kanssa.

5. Hetkenä, jona samalla synkronialueella sijaitsevalla kahdella tai useammalla vierekkäisellä kapasiteetin laskenta-alueella toteutetaan siirtoperusteiseen lähestymistapaan perustuva kapasiteetin laskentamenetelmä päivänsisäisten markkinoiden tai vuorokausimarkkinoiden aikavälillä, niitä on pidettävä yhtenä alueena tätä tarkoitusta varten, ja tämän alueen siirtoverkonhaltijoiden on annettava viimeistään kuuden kuukauden kuluttua ehdotus siirtoperusteiseen lähestymistapaan perustuvan yhteisen kapasiteetin laskentamenetelmän soveltamisesta vuorokausimarkkinoiden tai päivänsisäisten markkinoiden aikavälillä. Ehdotukseen on sisällyttävä yhteisen alueiden välisen kapasiteetin laskentamenetelmän toteutusajankohta, joka on viimeistään 12 kuukauden kuluttua siirtoperusteisen lähestymistavan toteuttamisesta näillä alueilla vuorokausimarkkinoiden aikaväliä koskevan menetelmän osalta ja 18 kuukauden kuluttua samasta ajankohdasta päivänsisäisten markkinoiden aikaväliä koskevan menetelmän osalta. Tässä kohdassa esitettyä aikataulua voidaan muuttaa 6 kohdan mukaisesti.

Kahdella kapasiteetin laskenta-alueella, joilla on aloitettu yhteisen kapasiteetin laskentamenetelmän laatiminen, tämä menetelmä voidaan ottaa käyttöön ensin ennen yhteisen kapasiteetin laskentamenetelmän laatimista muiden kapasiteetin laskenta-alueiden kanssa.

6. Jos asianomaiset siirtoverkonhaltijat kykenevät osoittamaan, ettei yhteisten siirtoperusteisten menetelmien soveltaminen 4 ja 5 kohdan mukaisesti vielä parantaisi tehokkuutta, kun käyttövarmuuden oletetaan olevan sama, ne voivat yhdessä pyytää toimivaltaisilta sääntelyviranomaisilta määräaikojen siirtämistä.

7. Siirtoverkonhaltijat voivat yhdessä pyytää toimivaltaisia sääntelyviranomaisia soveltamaan koordinoitua nettosiirtokapasiteettiin perustuvaa lähestymistapaa muilla kuin 2–4 kohdassa tarkoitetuilla alueilla ja tarjousalueiden rajoilla, jos asianomaiset siirtoverkonhaltijat kykenevät osoittamaan, ettei siirtoperusteiseen lähestymistapaan perustuvan kapasiteetin laskentamenetelmän soveltaminen olisi vielä tehokkaampaa koordinoitua nettosiirtokapasiteettiin perustuvaan lähestymistapaan verrattuna, kun oletetaan käyttövarmuuden olevan sama kyseisellä alueella.

▼B

8. Jotta markkinaosapuolet voisivat mukautua kapasiteetin laskentaan sovellettavan lähestymistavan muuttumiseen, asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on testattava uutta lähestymistapaa käytössä olevan lähestymistavan rinnalla ja annettava markkinaosapuolten osallistua testaukseen vähintään kuuden kuukauden ajan ennen kapasiteetin laskentaan sovellettavan lähestymistavan muuttamista koskevan ehdotuksen toteuttamista.

9. Kunkin sellaisen kapasiteetin laskenta-alueen, jolla sovelletaan siirtoperusteista lähestymistapaa, siirtoverkonhaltijoiden on vahvistettava ja asetettava saataville väline, jonka avulla markkinaosapuolet voivat arvioida alueiden välisten kapasiteettien ja alueiden välisten kauppojen vuorovaikutusta tarjousalueiden välillä.

*21 artikla***Kapasiteetin laskentamenetelmä**

1. Edellä 20 artiklan 2 kohdassa määriteltyä kapasiteetin laskenta-alueen yhteistä kapasiteetin laskentamenetelmää koskevan ehdotuksen on sisällettävä vähintään seuraavat osatekijät kullekin kapasiteetin laskennan aikavälille:

- a) kapasiteetin laskennan syöttötietojen laskentamenetelmät, mukaan luettuina seuraavat parametrit:
 - i) menetelmä luotettavuusmarginaalin määrittämiseksi 22 artiklan mukaisesti;
 - ii) menetelmät 23 artiklan mukaisesti sovellettavien käyttövarmuusrajojen, kapasiteetin laskennan kannalta merkityksellisten vikatahutumien ja kapasiteetin jakamisrajoitusten määrittämiseksi;
 - iii) menetelmä tuotannon muutuskertoimien määrittämiseksi 24 artiklan mukaisesti;
 - iv) menetelmä kapasiteetin laskennassa huomioon otettavien korjaavien toimenpiteiden määrittelemiseksi 25 artiklan mukaisesti.
- b) yksityiskohtainen kuvaus kapasiteetin laskemiseen sovellettavasta lähestymistavasta, mukaan luettuina seuraavat:
 - i) matemaattinen kuvaus sovellettavasta kapasiteetin laskennan lähestymistavasta ja erilaiset kapasiteetin laskennan syöttötiedot;
 - ii) säännöt, joilla vältetään syrjintä sisäisen ja alueiden välisen kaupan välillä ja varmistetaan asetuksen (EY) N:o 714/2009 liitteessä I olevan 1.7 kohdan noudattaminen;
 - iii) säännöt siitä, kuinka aiemmin jaetut alueiden väliset kapasiteetit otetaan huomioon soveltuviissa tapauksissa;
 - iv) säännöt, jotka koskevat kriittisten verkkoelementtien kautta kulkevien sähkönsiirtojen tai alueiden välisen kapasiteetin mukauttamista korjaavien toimenpiteiden johdosta 25 artiklan mukaisesti;
 - v) siirtoperusteisen lähestymistavan osalta matemaattinen kuvaus tehonjakautumiskertoimien ja kriittisissä verkkoelementeissä käytössä olevien marginaalien laskennasta;

▼B

- vi) koordinoituun nettosiirtokapasiteettiin perustuvan lähestymistavan osalta alueiden välisen kapasiteetin laskentaa koskevat säännöt, mukaan lukien säännöt siitä, kuinka kriittisten verkkoelementtien sähkösiirtokyky jaetaan tehokkaasti eri tarjousalueiden rajojen kesken;
 - vii) kun alueiden väliset sähkökaupat toisilla kapasiteetin laskenta-alueilla vaikuttavat kriittisten verkkoelementtien kautta kulkeviin sähkösiirtoihin, säännöt siitä, kuinka kriittisten verkkoelementtien sähkösiirtokyky jaetaan eri kapasiteetin laskenta-alueiden kesken näiden siirtojen toteuttamiseksi.
- c) menetelmä alueiden välisen kapasiteetin vahvistamiseksi 26 artiklan mukaisesti.

2. Päivänsisäisellä kapasiteetin laskennan aikavälillä kapasiteetin laskentamenetelmässä on ilmoitettava myös kapasiteetin uudelleenarvioinnin tiheys 14 artiklan 4 kohdan mukaisesti sekä arviointitiheyden valinnan perustelut.

3. Kapasiteetin laskentamenetelmään on sisällyttävä varamenettely sellaisia tapauksia varten, joissa alkuperäinen kapasiteetin laskenta ei ole tuloksekas.

4. Kunkin kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on käytettävä kapasiteetin laskennassa yhdenmukaistettuja syöttötietoja niin pitkälti kuin mahdollista. Kaikkien alueiden on 31 päivään joulukuuta 2020 mennessä käytettävä yhdenmukaistettua kapasiteetin laskentamenetelmää, jossa määritellään erityisesti yhdenmukaistettu kapasiteetin laskentamenetelmä siirtoerusteista ja koordinoituun nettosiirtokapasiteettiin perustuvaa lähestymistapaa varten. Kapasiteetin laskentamenetelmän yhdenmukaistamisesta on tehtävä tehokkuusarviointi, joka koskee saman käyttövarmuuden tason tarjoavien siirtoerusteisten menetelmien ja koordinoituun nettosiirtokapasiteettiin perustuvien menetelmien yhdenmukaistamista. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on esitettävä arviointi yhdessä yhdenmukaistettuun kapasiteetin laskentamenetelmään siirtymistä koskevan ehdotuksen kanssa kaikille sääntelyviranomaisille viimeistään 12 kuukauden kuluttua siitä kun vähintään kaksi kapasiteetin laskenta-alueita on ottanut käyttöön yhteisen kapasiteetin laskentamenetelmän 20 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

*22 artikla***Luotettavuusmarginaalia koskeva menetelmä**

1. Yhteistä kapasiteetin laskentamenetelmää koskevaan ehdotukseen on sisällyttävä menetelmä luotettavuusmarginaalin määrittämiseksi. Luotettavuusmarginaalin määrittelymenetelmään on sisällyttävä kaksi vaihtetta. Ensin asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on arvioitava kapasiteetin laskennan toteutusajankohtana odotettujen siirtojen ja reaaliaikaisen toteutuneiden siirtojen välisten poikkeamien todennäköisyysjakauma. Tämän jälkeen lasketaan luotettavuusmarginaali johtamalla arvo todennäköisyysjakaumasta.

▼B

2. Luotettavuusmarginaalin määrittelymenetelmässä on vahvistettava kapasiteetin laskennan toteutusajankohtana odotettujen siirtojen ja reaaliaikaisten toteutuneiden siirtojen välisten poikkeamien todennäköisyysjakauman laskennan periaatteet sekä yksilöitävä, mitkä epävarmuustekijät otetaan huomioon laskelmassa. Epävarmuustekijöiden määrittämiseksi menetelmissä on erityisesti otettava huomioon seuraavat:

- a) sellaiset fyysisten sähkönsiirtojen tahattomat poikkeamat markkina-aikayksikön sisällä, jotka johtuvat vastuualueella tai vastuualueiden välillä tasaisen taajuuden ylläpitämiseksi toteutetusta sähkönsiirtojen mukauttamisesta;
- b) epävarmuustekijät, jotka voisivat vaikuttaa kapasiteetin laskentaan ja joita voisi esiintyä kapasiteetin laskennan aikavälin ja reaaliajan välillä kyseessä olevassa markkina-aikayksikössä.

3. Siirtoverkonhaltijoiden on luotettavuusmarginaalin määrittelymenetelmässä vahvistettava yhteiset yhdenmukaistetut periaatteet luotettavuusmarginaalin johtamiselle todennäköisyysjakaumasta.

4. Siirtoverkonhaltijoiden on 1 kohdan mukaisesti hyväksytyjen menetelmien perusteella määriteltävä luotettavuusmarginaali noudattaen käyttövarmuusrajoja ja ottaen huomioon epävarmuustekijät kapasiteetin laskennan aikavälin ja reaaliajan välillä sekä kapasiteetin laskennan jälkeen käytettävissä olevat korjaavat toimenpiteet.

5. Asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on määriteltävä kutakin kapasiteetin laskennan aikaväliä varten luotettavuusmarginaali kriittisille verkkoelementeille, kun sovelletaan siirtoperusteista lähestymistapaa, ja alueiden väliselle kapasiteetille, kun sovelletaan koordinoitua nettosiirtokapasiteettiin perustuvaa lähestymistapaa.

*23 artikla***Käyttövarmuusrajoja, vikatapahtumia ja kapasiteetin jakamisrajoituksia koskevat menetelmät**

1. Kunkin siirtoverkonhaltijan on noudatettava käyttövarmuusanalyysissä sovellettuja käyttövarmuusrajoja ja vikatapahtumia.

2. Jos kapasiteetin laskennassa ei käytetä samoja käyttövarmuusrajoja ja vikatapahtumia kuin käyttövarmuusanalyysissä, siirtoverkonhaltijoiden on kuvailtava yhteistä kapasiteetin laskentamenetelmää koskevassa ehdotuksessa menetelmä ja kriteerit, joita ne ovat soveltaneet kapasiteetin laskennassa käytettyjen käyttövarmuusrajojen ja vikatapahtumien määrittelyssä.

3. Jos siirtoverkonhaltijat soveltavat jakamisrajoituksia, ne voidaan määrittellä ainoastaan käyttäen

- a) rajoitteita, joita tarvitaan siirtoverkon pitämiseksi käyttövarmuusrajojen sisällä ja joita ei voida tehokkaasti muuntaa kriittisten verkkoelementtien kautta kulkeviksi enimmäissiirroiksi; tai
- b) rajoitteita, joiden tarkoituksena on kasvattaa yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tai päivänsisäisten markkinoiden kansantaloudellista ylijäämää.

*24 artikla***Tuotannon muutuskertoimia koskeva menetelmä**

1. Yhteistä kapasiteetin laskentamenetelmää koskevaan ehdotukseen on sisällyttävä ehdotus menetelmästä, jonka avulla määritellään yhteinen tuotannon muutoskerroin kullekin tarjousalueelle ja kullekin 18 artiklan mukaisesti laaditulle skenaariolle.
2. Tuotannon muutuskertoimien on edustettava parasta ennustetta tarjousalueen nettotilanteen muutoksen muuntamisesta erityiseksi tuotannon tai kulutuksen muutokseksi yhteisessä verkkomallissa. Ennusteessa on otettava huomioon etenkin tuotanto- ja kulutustietojen toimitusmenetelmällä tuotetut tiedot.

*25 artikla***Korjaavia toimenpiteitä kapasiteetin laskennassa koskeva menetelmä**

1. Kunkin kapasiteetin laskenta-alueen jokaisen siirtoverkonhaltijan on erikseen määriteltävä käytettävissä olevat korjaavat toimenpiteet, jotka on otettava huomioon kapasiteetin laskennassa tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Kunkin kapasiteetin laskenta-alueen jokaisen siirtoverkonhaltijan on koordinoitava saman alueen muiden siirtoverkonhaltijoiden kanssa kapasiteetin laskennassa huomioon otettavien korjaavien toimenpiteiden käyttöä ja niiden käytännön soveltamista reaaliaikaisessa toiminnassa.
3. Jotta korjaavat toimenpiteet voidaan ottaa huomioon kapasiteetin laskennassa, kunkin kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on sovittava sellaisten korjaavien toimenpiteiden käytöstä, jotka vaativat useamman kuin yhden siirtoverkonhaltijan toimia.
4. Kunkin siirtoverkonhaltijan on varmistettava, että korjaavat toimenpiteet otetaan huomioon kapasiteetin laskennassa sillä edellytyksellä, että laskennan jälkeen käytettävissä olevat korjaavat toimenpiteet ja 22 artiklassa määritelty luotettavuusmarginaali riittävät yhdessä varmistamaan käyttövarmuuden.
5. Kunkin siirtoverkonhaltijan on otettava kapasiteetin laskennassa huomioon kustannuksia aiheuttamattomat korjaavat toimenpiteet.
6. Kunkin siirtoverkonhaltijan on varmistettava, että kapasiteetin laskennassa huomioon otettavat korjaavat toimenpiteet ovat samat kaikilla kapasiteetin laskennan aikaväleillä, ottaen huomioon niiden tekniset toteuttamismahdollisuudet kullakin kapasiteetin laskennan aikavälillä.

▼B*26 artikla***Alueiden välisen kapasiteetin vahvistamista koskeva menetelmä**

1. Kunkin siirtoverkonhaltijan on vahvistettava kyseisen siirtoverkonhaltijan tarjousalueiden rajojen tai kriittisten verkkoelementtien kannalta merkityksellinen alueiden välinen kapasiteetti, jonka koordinoitun kapasiteetin laskijat ovat laskeneet 27–31 artiklan mukaisesti, ja sillä on oikeus korjata tätä kapasiteettia.
2. Kun sovelletaan koordinoitua nettosiirtokapasiteettiin perustuvaa lähestymistapaa, kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on sisällytettävä 21 artiklassa tarkoitettuun kapasiteetin laskentamenetelmään sääntö, joka koskee alueiden välisen kapasiteetin korjauksen jakamista eri tarjousalueiden rajojen kesken.
3. Kukin siirtoverkonhaltija voi käyttövarmuuteen liittyvistä syistä vähentää alueiden välistä kapasiteettia 1 kohdassa tarkoitettujen alueiden välisen kapasiteetin vahvistamisen yhteydessä.
4. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan on koordinoitava kapasiteetin laskentaa ja vahvistamista viereisten koordinoitun kapasiteetin laskijoiden kanssa.
5. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan on ilmoitettava kolmen kuukauden välein kaikki 3 kohdan mukaisesti suoritettujen alueiden välisen kapasiteetin vahvistamisen yhteydessä tehdyt vähennykset kapasiteetin laskenta-alueen kaikille sääntelyviranomaisille. Ilmoitukseen on sisällytettävä alueiden välisen kapasiteetin vähennyksen paikka ja suuruus sekä sen perustelut.
6. Kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien sääntelyviranomaisten on päätettävä siitä, julkaistaanko 5 kohdassa tarkoitettu ilmoitus kokonaan tai osittain.

4 j a k s o

Kapasiteetin laskentaprosessi*27 artikla***Yleiset säännökset**

1. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on viimeistään kuuden kuukauden kuluttua 16 artiklassa tarkoitettua tuotanto- ja kulutustietojen toimitusmenetelmää ja 17 artiklassa tarkoitettua yhteisen verkkomallin menetelmää koskevasta päätöksestä organisoitava yksittäisten verkkomallien yhdistämisprosessi.
2. Kunkin kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on viimeistään neljän kuukauden kuluttua 20 ja 21 artiklassa tarkoitetuista kapasiteetin laskentamenetelmiä koskevista päätöksistä perustettava koordinoitun kapasiteetin laskijat ja määriteltävä niiden toimintasäännöt.
3. Kunkin kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on arvioitava kapasiteetin laskennan yhteydessä toimitettujen tietojen laatu joka toinen vuosi osana 31 artiklan mukaisesti laadittua kapasiteetin laskentaa ja jakamista koskevaa kaksivuotisraporttia.

▼B

4. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on säännöllisesti ja vähintään keran vuodessa arvioitava ja päivitettävä seuraavat osatekijät käyttäen viimeisimpiä saatavilla olevia tietoja:
- a) kapasiteetin laskennassa käytetyt käyttövarmuusrajat, vikatapahtumat ja kapasiteetin jakamisrajoitukset;
 - b) kapasiteetin laskennan toteutusajankohtana odotettujen siirtojen ja reaaliaikaisten toteutuneiden siirtojen välisten poikkeamien todennäköisyysjakauma, jota on käytetty luotettavuusmarginaalien laskennassa;
 - c) kapasiteetin laskennassa huomioon otetut korjaavat toimenpiteet;
 - d) 22–24 artiklassa tarkoitettujen tuotannon muutuskertoimien, kriittisten verkkoelementtien ja vikatapahtumien määrittelymenetelmien soveltaminen.

*28 artikla***Yhteisen verkkomallin laatiminen**

1. Kunkin 16 artiklan soveltamisalaan kuuluvan tuotanto- tai kulutusyksikön on annettava tuotanto- ja kulutustietojen toimitusmenetelmässä määritellyt tiedot kultakin 14 artiklan 1 kohdassa määritellyltä kapasiteetin laskennan aikaväliltä kyseessä olevasta vastuualueesta vastaavalle siirtoverkonhaltijalle säädettyihin määräaikoihin mennessä.
2. Kunkin tuotanto- tai kulutusyksikön, joka antaa 16 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja, on toimitettava mahdollisimman luotettavat arviot.
3. Kunkin siirtoverkonhaltijan on toimitettava kultakin kapasiteetin laskennan aikaväliltä 19 artiklan mukainen yksittäinen verkkomalli kutakin skenaariota varten, jotta yksittäiset verkkomallit voidaan yhdistää yhteiseksi verkkomalliksi.
4. Kunkin siirtoverkonhaltijan on toimitettava yksittäisten verkkomallien yhdistämisestä yhteiseksi verkkomalliksi vastaaville siirtoverkonhaltijoille mahdollisimman luotettavat arviot kunkin yksittäisen verkkomallin osalta.
5. Kutakin kapasiteetin laskennan aikaväliä varten on laadittava yksi unionin laajuinen yhteinen verkkomalli kullekin 18 artiklassa määritellylle skenaariolle yhdistämällä kaikkien siirtoverkonhaltijoiden syöttötiedot soveltamalla tämän artiklan 3 kohdassa määriteltyä kapasiteetin laskentaprosessia.

*29 artikla***Alueiden välisen kapasiteetin alueellinen laskeminen**

1. Kunkin siirtoverkonhaltijan on ilmoitettava koordinoitun kapasiteetin laskijoille ja kaikille muille kyseisen kapasiteetin laskenta-alueen siirtoverkonhaltijoille kultakin kapasiteetin laskennan aikaväliltä seuraavat seikat: käyttövarmuusrajat, tuotannon muutuskertoimet, korjaavat toimenpiteet, luotettavuusmarginaalit, kapasiteetin jakamisrajoitukset ja aiemmin jaettu alueiden välinen kapasiteetti.

▼B

2. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan on tehtävä käyttövarmuusanalyysi soveltaen käyttövarmuusrajoja ja käyttäen kunkin skenaarion osalta 28 artiklan 5 kohdan mukaisesti laadittua yhteistä verkkomallia.
3. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan on alueiden välistä kapasiteettia laskiessaan
 - a) käytettävä tuotannon muutuskertoimia tarjousalueen nettotilanteen muutosten vaikutuksen ja tasasähköyhteyksien siirtojen laskemiseksi;
 - b) jätettävä huomioimatta ne kriittiset verkkoelementit, joihin tarjousalueen nettotilanteiden muutokset eivät vaikuta merkittävästi, 21 artiklassa määritellyn menetelmän mukaisesti; ja
 - c) varmistettava, että kaikissa tarjousalueen nettotilanteissa ja tasasähköyhteyksien siirroissa, jotka eivät ylitä alueiden välistä kapasiteettia, noudatetaan luotettavuusmarginaaleja ja käyttövarmuusrajoja 21 artiklan 1 kohdan a alakohdan i ja ii alakohdan mukaisesti ja otetaan huomioon aiemmin jaettu alueiden välinen kapasiteetti 21 artiklan 1 kohdan b alakohdan iii alakohdan mukaisesti.
4. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan on optimoitava alueiden välinen kapasiteetti käyttäen käytettävissä olevia korjaavia toimenpiteitä, jotka on otettu huomioon kapasiteetin laskennassa 21 artiklan 1 kohdan a alakohdan iv alakohdan mukaisesti.
5. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan on sovellettava 21 artiklan 1 kohdan b alakohdan vi alakohdan mukaisesti laadittuja jakamista koskevia sääntöjä.
6. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan on noudatettava 21 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdan mukaisesti laaditun sovelletavan kapasiteetin laskennan lähestymistavan matemaattista kuvausta.
7. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan, joka soveltaa siirtope-
rusteista lähestymistapaa, on
 - a) käytettävä käyttövarmuusrajoja koskevia tietoja kriittisten verkkoelementtien kautta kulkevien enimmäissiirtojen laskemiseen;
 - b) käytettävä yhteistä verkkomallia, tuotannon muutuskertoimia ja vika-
tapauksia tehonjakautumiskertoimien laskemiseen;
 - c) käytettävä tehonjakautumiskertoimia kapasiteetin laskenta-alueella
aiemmin jaetusta alueiden välisestä kapasiteetista johtuvien siirtojen
laskemiseen;
 - d) laskettava kriittisten verkkoelementtien kautta kulkevat siirrot kussa-
kin skenaariossa (vikatapaukset huomioon ottaen) ja mukautettava
ne olettamalla, ettei kapasiteetin laskenta-alueella tapahdu alueiden
välisiä sähkökauppoja, soveltaen 21 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii
alakohdan mukaisia sääntöjä, joilla vältetään syrjintä sisäisten ja alu-
eiden välisten sähkökauppojen välillä;

▼B

e) laskettava, vikatapahtumat huomioon ottaen, kriittisissä verkkoelementeissä käytettävissä olevat marginaalit, joiden on oltava yhtä suuret kuin enimmäissiirrot vähennettynä d alakohdassa tarkoitetuilla mukautetuilla siirroilla, luotettavuusmarginaaleilla ja aiemmin jaetusta alueiden välisestä kapasiteetista johtuvilla siirroilla;

f) mukautettava kriittisissä verkkoelementeissä käytettävissä olevia marginaaleja tai tehonjakautumiskertoimia käyttäen kapasiteetin laskennassa huomioon otettuja käytettävissä olevia korjaavia toimenpiteitä 25 artiklan mukaisesti.

8. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan, joka soveltaa koordinoitua nettosiirtokapasiteettiin perustuvaa lähestymistapaa, on

a) käytettävä yhteistä verkkomallia, tuotannon muutoskertoimia ja vikatapahtumia suurimman sähkökaupan laskemiseen tarjousalueiden rajoilla; suurimman sähkökaupan on oltava yhtä suuri kuin suurin laskettu kahden tarjousalueen välinen kauppa tarjousalueiden rajan jommallakummalla puolella, kun noudatetaan käyttövarmuusrajoja;

b) mukautettava suurinta sähkökauppaa käyttäen kapasiteetin laskennassa huomioon otettuja korjaavia toimenpiteitä 25 artiklan mukaisesti;

c) mukautettava suurinta sähkökauppaa soveltaen 21 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdan mukaisia sääntöjä, joilla vältetään syrjintä sisäisten ja alueiden välisten sähkökauppojen välillä;

d) sovellettava 21 artiklan 1 kohdan b alakohdan vi alakohdan mukaisesti vahvistettuja sääntöjä siitä, kuinka kriittisten verkkoelementtien sähkönsiirtokyky jaetaan tehokkaasti eri tarjousalueiden rajojen kesken;

e) laskettava alueiden välinen kapasiteetti, jonka on oltava yhtä suuri kuin suurin sähkökauppa mukautettuna luotettavuusmarginaalilla ja aiemmin jaetulla alueiden välisellä kapasiteetilla.

9. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan on toimittava yhteistyössä viereisten koordinoitun kapasiteetin laskijoiden kanssa. Viereisten siirtoverkonhaltijoiden on varmistettava tämä yhteistyö vaihtamalla ja varmentamalla asianomaisten alueellisten koordinoitun kapasiteetin laskijoiden kanssa keskinäistä riippuvuutta koskevia tietoja kapasiteetin laskentaa ja vahvistamista varten. Viereisten siirtoverkonhaltijoiden on annettava koordinoitun kapasiteetin laskijoille keskinäistä riippuvuutta koskevia tietoja ennen kapasiteetin laskentaa. Arvio näiden tietojen tarkkuudesta ja korjaavat toimenpiteet on tarvittaessa sisällytettävä 31 artiklan mukaisesti laadittavaan kaksivuotisraporttiin.

10. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan on laskettava

a) siirtoerusteiset parametrit kullekin kapasiteetin laskenta-alueella sijaitsevalle tarjousalueelle, jos sovelletaan siirtoerusteista lähestymistapaa; tai

▼B

b) alueiden välisen kapasiteetin arvot kullekin kapasiteetin laskenta-alueella sijaitsevalle tarjousalueiden rajalle, jos sovelletaan koordinoitua nettosiirtokapasiteettiin perustuvaa lähestymistapaa.

11. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan on toimitettava kullekin kyseisen kapasiteetin laskenta-alueen siirtoverkonhaltijalle alueiden välinen kapasiteetti vahvistettavaksi 21 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti.

*30 artikla***Alueiden välisen kapasiteetin vahvistaminen ja ilmoittaminen**

1. Kunkin siirtoverkonhaltijan on vahvistettava alueellisen kapasiteetin laskennan tulokset tarjousalueensa rajoilla tai kriittisissä verkkoelementeissään 26 artiklan mukaisesti.

2. Kunkin siirtoverkonhaltijan on lähetettävä kapasiteetin vahvistuksensa ja jakamisrajoituksensa asianomaisille koordinoitun kapasiteetin laskijoille ja asianomaisen kapasiteetin laskenta-alueen muille siirtoverkonhaltijoille.

3. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan on toimitettava vahvistetut alueiden väliset kapasiteetit ja jakamisrajoitukset kapasiteetin jakamista varten 46 ja 58 artiklan mukaisesti.

*5 j a k s o***Kapasiteetin laskentaa ja jakamista koskeva kaksivuotisraportti***31 artikla***Kapasiteetin laskentaa ja jakamista koskeva kaksivuotisraportti**

1. Sähkö-ENTSON on viimeistään kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta laadittava raportti kapasiteetin laskennasta ja jakamisesta ja toimitettava se virastolle.

2. Jos virasto sitä pyytää, Sähkö-ENTSON on joka toinen vuosi tämän jälkeen laadittava raportti kapasiteetin laskennasta ja jakamisesta ja toimitettava se virastolle.

3. Kapasiteetin laskentaa ja jakamista koskevaan raporttiin on sisällyttävä kustakin tarjousalueesta, tarjousalueiden rajasta ja kapasiteetin laskenta-alueesta vähintään seuraavat tiedot:

- a) kapasiteetin laskennassa sovellettu lähestymistapa;
- b) luotettavuusmarginaalien tilastolliset indikaattorit;
- c) alueiden välisen kapasiteetin tilastolliset indikaattorit, mukaan lukien tarvittaessa kapasiteetin jakamisrajoitukset kullakin kapasiteetin laskennan aikavälillä;
- d) kapasiteetin laskennassa käytettyjen tietojen laatuindikaattorit;
- e) tarvittaessa ehdotetut toimenpiteet kapasiteetin laskennan parantamiseksi;

▼ B

- f) alueista, joilla sovelletaan koordinoitua nettosiirtokapasiteettiin perustuvaa lähestymistapaa, analyysi 20 artiklan 7 kohdassa määriteltyjen edellytysten täyttymisestä;
- g) indikaattorit, joiden avulla arvioidaan ja seurataan pidemmällä aikavälillä yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisen markkinoiden tehokkuutta, mukaan lukien tarvittaessa kapasiteetin laskenta-alueiden yhdistäminen 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- h) yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisen markkinoiden kehittämistä koskevat suositukset, mukaan lukien menetelmien, prosessien ja hallintojärjestelyjen yhdenmukaistaminen edelleen.
4. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on virastoa kuultuaan yhdessä sovittava raportissa käytettävistä tilastollisista ja laatuindikaattoreista. Virasto voi pyytää näiden indikaattoreiden muuttamista ennen kuin siirtoverkonhaltijat sopivat niistä tai niiden soveltamisen aikana.
5. Viraston on päätettävä siitä, julkaistaanko kaksivuotisraportti kokonaan tai osittain.

*2 LUKU**Tarjousalueen konfiguraatio**32 artikla***Käytössä olevien tarjousalueen konfiguraatioiden uudelleentarkastelu**

1. Käytössä olevan tarjousalueen konfiguraation uudelleentarkastelun voi/voivat käynnistää
- a) virasto 34 artiklan 7 kohdan mukaisesti;
- b) useat sääntelyviranomaiset viraston suosituksesta 34 artiklan mukaisesti;
- c) kapasiteetin laskenta-alueen siirtoverkonhaltijat yhdessä kaikkien niiden asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden kanssa, joiden vastuualueet, yhdysjohdot mukaan lukien, sijaitsevat maantieteellisellä alueella, jolla tarjous-alueen konfiguraatio arvioidaan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti;
- d) yksi yksittäinen sääntelyviranomainen tai siirtoverkonhaltija oman toimivaltaisen sääntelyviranomaisensa suostumuksella siirtoverkonhaltijan vastuualueella sijaitsevien tarjousalueiden osalta, jos tarjousalueen konfiguraatiolla ei ole merkittävää vaikutusta viereisten siirtoverkonhaltijoiden vastuualueisiin, yhdysjohdot mukaan lukien, ja tarjousalueen konfiguraation uudelleentarkastelu on välttämätöntä tehokkuuden parantamiseksi tai käyttövarmuuden ylläpitämiseksi;
- e) kapasiteetin laskenta-alueen jäsenvaltiot.

▼B

2. Jos uudelleentarkastelu käynnistetään 1 kohdan a, b, c tai e alakohdan mukaisesti, käynnistävän tahon on määriteltävä

- a) maantieteellinen alue, jolla tarjousalueen konfiguraatio arvioidaan, ja viereiset maantieteelliset alueet, joihin kohdistuvat vaikutukset on otettava huomioon;
- b) osallistuvat siirtoverkonhaltijat;
- c) osallistuvat sääntelyviranomaiset.

3. Jos uudelleentarkastelu käynnistetään 1 kohdan d alakohdan mukaisesti, sovelletaan seuraavia edellytyksiä:

- a) maantieteellisen alueen, jolla tarjousalueen konfiguraatio arvioidaan, on rajoitettava asianomaisen siirtoverkonhaltijan vastuualueeseen, yhdysjohdot mukaan lukien;
- b) asianomaisen vastuualueen siirtoverkonhaltijan on oltava ainoa uudelleentarkasteluun osallistuva siirtoverkonhaltija;
- c) toimivaltaisen sääntelyviranomaisen on oltava ainoa uudelleentarkasteluun osallistuva sääntelyviranomainen;
- d) asianomaisen siirtoverkonhaltijan on annettava viereisille siirtoverkonhaltijoille ja sääntelyviranomaisen on annettava viereisille sääntelyviranomaisille yhdessä sovittu ennakoilmoitus uudelleentarkastelun käynnistämistä perusteluineen; ja
- e) uudelleentarkastelun edellytykset on määriteltävä, ja uudelleentarkastelun tulokset ja asianomaisille sääntelyviranomaisille esitettävä ehdotus on julkaistava.

4. Uudelleentarkasteluprosessissa on oltava kaksi vaihetta.

- a) Ensimmäisessä vaiheessa tarjousalueen konfiguraation uudelleentarkasteluun osallistuvien siirtoverkonhaltijoiden on määriteltävä uudelleentarkasteluprosessissa käytettävä menetelmä ja oletukset ja ehdotettava vaihtoehtoisia tarjousalueen konfiguraatioita arviointia varten.

Menetelmää ja oletuksia ja vaihtoehtoisia tarjousalueen konfiguraatioita koskeva ehdotus on esitettävä osallistuville sääntelyviranomaisille, joiden on voitava pyytää koordinoituja muutoksia kolmen kuukauden kuluessa.

- b) Toisessa vaiheessa tarjousalueen konfiguraation uudelleentarkasteluun osallistuvien siirtoverkonhaltijoiden on
 - i) arvioitava ja vertailtava käytössä olevaa tarjousalueen konfiguraatiota ja kutakin vaihtoehtoista tarjousalueen konfiguraatiota käyttäen 33 artiklassa määriteltyjä kriteerejä;
 - ii) järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti ja seminaari käytössä olevaan tarjousalueen konfiguraatioon liittyvistä vaihtoehtoisista tarjousalueen konfiguraatioista koskevista ehdotuksista toteutusaikatauluineen, paitsi jos tarjousalueen konfiguraatiolla ei ole merkittävää vaikutusta viereisten siirtoverkonhaltijoiden vastuualueisiin;

▼ B

- iii) esitettävä osallistuville jäsenvaltioille ja sääntelyviranomaisille ja jäsenvaltioille yhteinen ehdotus tarjousalueen konfiguraation säilyttämisestä tai muuttamisesta 15 kuukauden kuluessa uudelleentarkastelun käynnistämistä koskevasta päätöksestä.
- c) Vastaanotettuaan edellä olevan iii alakohdan mukaisen tarjousalueen konfiguraation säilyttämistä tai muuttamista koskevan yhteisen ehdotuksen osallistuvien jäsenvaltioiden tai, jos jäsenvaltiot niin säätävät, sääntelyviranomaisten on päästävä kuuden kuukauden kuluessa yksimielisyyteen tarjousalueen konfiguraation säilyttämistä tai muuttamista koskevasta ehdotuksesta.
5. Nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden tai markkinaosapuolten on siirtoverkonhaltijoiden pyynnöstä annettava tarjousalueen uudelleentarkasteluun osallistuville siirtoverkonhaltijoille tiedot, joiden avulla ne voivat arvioida tarjousalueen konfiguraatioita. Nämä tiedot saa jakaa ainoastaan osallistuvien siirtoverkonhaltijoiden kesken ja ainoastaan tarjousalueiden konfiguraatioiden arviointia varten.
6. Sähkö-ENTSON on julkaistava tarjousalueiden konfiguraation uudelleentarkastelun alullepanija ja sen tulokset, tai jos uudelleentarkastelu käynnistettiin 1 kohdan d alakohdan mukaisesti, julkaisemisesta vastaa osallistuva siirtoverkonhaltija.

*33 artikla***Tarjousalueen konfiguraatioiden arviointiperusteet**

1. Jos suoritetaan 32 artiklan mukainen tarjousalueen konfiguraation uudelleentarkastelu, huomioon on otettava vähintään seuraavat arviointiperusteet:
- a) verkon käyttövarmuuden osalta:
- i) tarjousalueiden konfiguraatioiden kyky varmistaa käyttö- ja toimitusvarmuus;
 - ii) epävarmuustekijöiden suuruus alueiden välisen kapasiteetin laskennassa.
- b) markkinoiden yleisen tehokkuuden osalta:
- i) muutoksesta aiheutuva taloudellisen tehokkuuden paraneminen tai heikkeneminen;
 - ii) markkinoiden tehokkuus, mukaan lukien ainakin kapasiteetin sitovuuden takaamiseen liittyvät kustannukset, markkinoiden likviditeetti, markkinoiden keskittyminen ja markkinavoima, toimivan kilpailun helpottaminen, infrastruktuurin rakentamisen hintasignaalit, hintasignaalien tarkkuus ja vankkapohjaisuus;
 - iii) liiketoimi- ja siirtymäkustannukset, kuten markkinaosapuolille, nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille ja siirtoverkonhaltijoille voimassa olevien sopimussitoumusten muuttamisesta aiheutuvat kustannukset;
 - iv) olemassa olevaa ylikuormitusta mahdollisesti helpottavan uuden infrastruktuurin rakennuskustannukset;

▼ B

- v) tarve varmistaa, että markkinatulos on toteutettavissa ilman tarvetta turvautua liiallisesti taloudellisesti tehottomiin korjaaviin toimenpiteisiin;
 - vi) mahdolliset haittavaikutukset muiden tarjousalueiden sisäisiin liiketoimiin, jotta varmistetaan asetuksen (EY) N:o 714/2009 liitteessä I olevan 1.7 kohdan noudattaminen;
 - vii) vaikutus tasehallintamekanismien ja taseselvitysprosessien toimintaan ja tehokkuuteen.
- c) tarjousalueiden vakauden ja pysyvyyden osalta:
- i) tarve varmistaa, että tarjousalueet ovat riittävän vakaita ja pysyviä pitkällä aikavälillä;
 - ii) tarve varmistaa, että tarjousalueet ovat yhdenmukaisia kaikilla kapasiteetin laskennan aikaväleillä;
 - iii) tarve varmistaa, että jokainen tuotanto- ja kulutusyksikkö kuuluu ainoastaan yhteen tarjousalueeseen kussakin markkina-aikayksikössä;
 - iv) ylikuormituksen esiintymispaikka ja -tiheys, jos rakenteelliset siirto rajoitukset vaikuttavat tarjousalueiden rajojen määrittelyyn, ottaen huomioon tulevat investoinnit, jotka voivat helpottaa olemassa olevaa ylikuormitusta.

2. Edellä olevan 32 artiklan mukaisessa tarjousalueen konfiguraation uudelleentarkastelussa on käytettävä skenaarioita, joissa otetaan huomioon infrastruktuurin todennäköinen kehitys kymmenen vuoden ajanjaksona alkaen sitä vuotta seuraavasta vuodesta, jolloin uudelleentarkastelun käynnistämistä koskeva päätös on tehty.

*34 artikla***Sähkö-ENTSO:n ja viraston säännöllinen raportointi käytössä olevasta tarjousalueen konfiguraatiosta**

1. Viraston on arvioitava käytössä olevan tarjousalueen konfiguraation tehokkuutta kolmen vuoden välein.

Sen on

- a) pyydyttävä Sähkö-ENTSOa laatimaan tekninen raportti käytössä olevasta tarjousalueen konfiguraatiosta; ja
- b) laadittava markkinaraportti, jossa arvioidaan käytössä olevan tarjousalueen konfiguraation vaikutusta markkinoiden tehokkuuteen.

2. Edellä 1 kohdan toisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettuun tekniseen raporttiin on sisällyttävä vähintään

- a) luettelo rakenteellisista siirto rajoituksista ja muista merkittävistä fyysisistä siirto rajoituksista, mukaan lukien niiden esiintymispaikka ja -tiheys;
- b) analyysi fyysisten siirto rajoitusten odotetusta kehittymisestä tai poistumisesta verkkoihin tehtävien investointien tai tuotanto- tai kulutusrakenteen huomattavien muutosten seurauksena;

▼B

- c) analyysi sellaisten sähkönsiirtojen osuudesta, jotka eivät johdu kapasiteetinjakomekanismista, tarvittaessa kullakin kapasiteetin laskenta-alueella;
 - d) pullonkaulatulot ja sitovuuden takaamisesta aiheutuvat kustannukset;
 - e) kymmenen vuoden aikavälin kattava skenaario.
3. Kunkin siirtoverkonhaltijan on toimitettava tarvittavat tiedot ja analyysit, jotta käytössä olevaa tarjousalueen konfiguraatiota koskeva tekninen raportti voidaan laatia kohtuullisessa ajassa.
 4. Sähkö-ENTSON on toimitettava käytössä olevaa tarjousalueen konfiguraatiota koskeva tekninen raportti virastolle viimeistään yhdeksän kuukauden kuluttua viraston pyynnöstä.
 5. Käytössä olevaa tarjousalueen konfiguraatiota koskevan teknisen raportin on katettava viraston pyyntöä edeltävät kolme täyttä kalenterivuotta.
 6. Sähkö-ENTSON on asetettava tekninen raportti julkisesti saataville, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 13 artiklassa säädettyjen salassapitovelvollisuuksien soveltamista.
 7. Jos teknisessä tai markkinaraportissa havaitaan tehottomuutta käytössä olevassa tarjousalueen konfiguraatiossa, virasto voi pyytää siirtoverkonhaltijoita aloittamaan käytössä olevan tarjousalueen konfiguraation uudelleentarkastelun 32 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

*3 LUKU**Ajojärjestyksen uudelleenmäärittely ja vastakauppa**35 artikla***Koordinoitu ajojärjestyksen uudelleenmäärittely ja vastakauppa**

1. Kunkin kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on viimeistään 16 kuukauden kuluttua siitä, kun sääntelyviranomaisen on hyväksynyt 15 artiklassa tarkoitetut kapasiteetin laskenta-alueet, laadittava ehdotus koordinoitua ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyä ja vastakauppaa koskevasta yhteisestä menetelmästä. Ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti.
2. Koordinoitua ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyä ja vastakauppaa koskevaan menetelmään on sisällyttävä toimia, joilla on rajat ylittävää merkitystä, ja sen on annettava kunkin kapasiteetin laskenta-alueen kaikille siirtoverkonhaltijoille mahdollisuus poistaa tehokkaasti fyysisiä siirtorajoituksia riippumatta siitä, ovatko fyysisten siirtorajoitusten syyt pääasiassa niiden vastuualueen ulkopuolella tai pääasiassa niiden vastuualueella. Koordinoitua ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyä ja vastakauppaa koskevassa menetelmässä on otettava huomioon, että sen soveltaminen voi merkittävästi vaikuttaa siirtoihin siirtoverkonhaltijan vastuualueen ulkopuolella.
3. Kukin siirtoverkonhaltija voi määrittellä uudelleen kaikkien käytössä olevien tuotanto- ja kulutusyksiköiden ajojärjestyksen vastuualueellaan, yhdysjohdot mukaan lukien, sovellettavien asianmukaisten mekanismien ja sopimusten mukaisesti.

▼B

Kunakin kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on viimeistään 26 kuukauden kuluttua siitä, kun sääntelyviranomaisen on hyväksynyt kapasiteetin laskenta-alueet, laadittava raportti, josta järjestetään kuuleminen 12 artiklan mukaisesti ja jossa arvioidaan näiden mekanismien ja sopimusten asteittaista koordinoitua ja yhdenmukaistamista ja johon sisältyy ehdotuksia. Raportti on annettava asianomaisten sääntelyviranomaisten arvioitavaksi. Raporttiin sisältyvillä ehdotuksilla on estettävä se, että nämä mekanismit ja sopimukset vääristävät markkinoita.

4. Kunakin siirtoverkonhaltijan on pidättäydyttävä yksipuolisista tai koordinoimattomista ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyä ja vastakauppaa koskevista toimenpiteistä, joilla on rajat ylittävää merkitystä. Kunakin siirtoverkonhaltijan on koordinoitava ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyyn ja vastakauppaan liittyvien resurssien käyttöä ottaen huomioon niiden vaikutuksen käyttövarmuuteen ja taloudelliseen tehokkuuteen.

5. Asianomaisten tuotanto- ja kulutusyksiköiden on ilmoitettava ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyyn ja vastakaupan hinnat siirtoverkonhaltijoille ennen ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyyn ja vastakauppaan liittyvien resurssien käyttöä.

Ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyyn ja vastakaupan hintojen on perustuttava

- a) kyseisten sähkömarkkinoiden hintoihin kyseisellä aikavälillä; tai
 - b) ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyyn ja vastakauppaan liittyvien resurssien kustannuksiin, jotka on laskettu läpinäkyvästi aiheutuneiden kustannusten pohjalta.
6. Tuotanto- ja kulutusyksiköiden on annettava asianomaisille siirtoverkonhaltijoille etukäteen kaikki ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyyn ja vastakauppaan liittyvien kustannusten laskemiseksi tarvittavat tiedot. Asianomaiset siirtoverkonhaltijat saavat jakaa näitä tietoja ainoastaan ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyyn ja vastakauppaan liittyvissä tarkoituksissa.

4 LUKU

Algoritmin kehittäminen

36 artikla

Yleiset säännökset

1. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on kehitettävä seuraavat algoritmit ja ylläpidettävä ja käytettävä niitä:

- a) hintakytkeäalgoritmi;
- b) jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmi.

2. Nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on varmistettava, että hintakytkeäalgoritmi täyttää 39 artiklassa asetetut vaatimukset ja jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmi 52 artiklassa asetetut vaatimukset.

3. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viimeistään 18 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta laadittava yhteistyössä siirtoverkonhaltijoiden kanssa ehdotus varmistusmenetelmästä 39 ja 52 artiklassa asetettujen velvoitteiden täyttämiseksi. Menetelmää koskevasta ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti.

▼B

4. Nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on aina kun mahdollista käytettävä jo sovittuja ratkaisuja toteuttaakseen tehokkaasti tämän asetuksen tavoitteet.

*37 artikla***Algoritmin kehittäminen**

1. Viimeistään kahdeksan kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta

a) kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on yhdessä esitettävä kaikille nimetyille sähkömarkkinaoperaattoreille ehdotus tehokkaaseen kapasiteetin jakamiseen liittyvistä vaatimuksista, jotka mahdollistavat hintakytkeäalgoritmin ja jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmin kehittämisen. Vaatimuksissa on määriteltävä toiminnot ja suorituskyky, mukaan lukien määräajat yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tai päivänsisäisten markkinoiden tulosten ja alueiden välistä kapasiteettia ja noudatettavia kapasiteetin jakamisrajoituksia koskevien yksityiskohtaisten tietojen toimittamiselle;

b) kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on yhdessä ehdotettava tehokkaaseen täsmäytykseen liittyviä vaatimuksia, jotka mahdollistavat hintakytkeäalgoritmin ja jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmin kehittämisen.

2. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun siirtoverkonhaltijat ja nimetyt sähkömarkkinaoperaattorit ovat esittäneet yhteisiä vaatimuksia koskevat ehdotukset 1 kohdan mukaisesti, laadittava ehdotus näiden vaatimusten mukaisesta algoritmista. Ehdotuksessa on esitettävä määräaika, johon mennessä nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on toimitettava vastaanotetut toimeksiannot, joita tarvitaan markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien suorittamiseksi 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu ehdotus on toimitettava kaikille siirtoverkonhaltijoille. Jos ehdotuksen laatimiseksi tarvitaan lisää aikaa, kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on tehtävä yhteistyötä kaikkien siirtoverkonhaltijoiden tuella enintään kahden kuukauden ajan sen varmistamiseksi, että ehdotus on 1 ja 2 kohdan mukainen.

4. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista ehdotuksista on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti.

5. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on annettava 2 ja 3 kohdan mukaisesti laadittu ehdotus sääntelyviranomaisten hyväksyttäväksi viimeistään 18 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta.

6. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden ja kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on tarkasteltava uudelleen hintakytkeäalgoritmin ja jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmin toimintaa viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä, kun ehdotus on hyväksytty 5 kohdan mukaisesti, ja toimitettava asiasta raportti virastolle. Uudelleentarkastelu on tämän jälkeen uusittava joka toinen vuosi, jos virasto sitä pyytää.

▼B

5 LUKU

Yhteenkytetyt vuorokausimarkkinat

1 j a k s o

Hintakytentäalgoritmi

38 artikla

Hintakytentäalgoritmin tavoitteet

1. Hintakytentäalgoritmin on tuotettava 39 artiklan 2 kohdassa säädetty tulokset siten, että
 - a) pyritään maksimoimaan yhteenkytettyjen vuorokausimarkkinoiden taloudellinen ylijäämä hintakytety alueen seuraavana kaupankäyntipäivänä;
 - b) käytetään marginaalihintaperiaatetta, jonka mukaan kaikilla hyväksytyillä ostotarjouksilla on sama hinta tarjousaluetta ja markkina-aikayksikköä kohden;
 - c) helpotetaan tehokasta hinnanmuodostusta;
 - d) noudatetaan alueiden välistä kapasiteettia ja kapasiteetin jakamisrajoituksia;
 - e) se on toistettavissa ja skaalautuva.
2. Hintakytentäalgoritmi on kehitettävä siten, että sitä on mahdollista soveltaa suurempaan tai pienempään määrään tarjousalueita.

39 artikla

Hintakytentäalgoritmin syöttötiedot ja tulokset

1. Tulosten tuottamiseksi hintakytentäalgoritmissa on käytettävä
 - a) 23 artiklan 3 kohdan mukaisesti määritellyjä kapasiteetin jakamisrajoituksia;
 - b) 30 artiklan mukaisesti vahvistettuja alueiden välisen kapasiteetin tuloksia;
 - c) 40 artiklan mukaisesti jätettyjä toimeksiantoja.
2. Hintakytentäalgoritmin on tuotettava vähintään seuraavat tulokset samanaikaisesti kullekin markkina-aikayksikölle:
 - a) yksi selvityshinta kullekin tarjousalueelle ja markkina-aikayksikölle euroina megawattituntia kohti;
 - b) yksi nettotilanne kullekin tarjousalueelle ja markkina-aikayksikölle;
 - c) tiedot, joiden mukaisesti voidaan määrittellä toimeksiantojen toteutustila.

▼B

3. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on varmistettava yhdellä hintakytentäalgoritmillä tuotettujen tulosten tarkkuus ja tehokkuus.

4. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on varmennettava, että hintakytentäalgoritmin tulokset ovat yhdenmukaisia alueiden välisen kapasiteetin ja kapasiteetin jakamisrajoitusten kanssa.

*40 artikla***Markkinoille otettavat tuotteet**

1. Viimeistään 18 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on esitettävä yhteinen ehdotus tuotteista, jotka voidaan ottaa huomioon yhteenkytetyillä vuorokausimarkkinoilla. Nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on varmistettava, että näistä tuotteista seuraavat hintakytentäalgoritmiin jätetyt toimeksiannot on ilmaistu euroina ja niissä viitataan markkina-aikaan.

2. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on varmistettava, että hintakytentäalgoritmillä voidaan käsitellä näistä tuotteista seuraavia toimeksiantoja, jotka kattavat yhden markkina-aikayksikön ja useita markkina-aikayksiköitä.

3. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viimeistään kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta ja tämän jälkeen kahden vuoden välein kuultava 12 artiklan mukaisesti

- a) markkinaosapuolia sen varmistamiseksi, että saatavilla olevat tuotteet vastaavat niiden tarpeita;
- b) kaikkia siirtoverkonhaltijoita sen varmistamiseksi, että tuotteissa on otettu asianmukaisesti huomioon käyttövarmuus;
- c) kaikkia sääntelyviranomaisia sen varmistamiseksi, että kaikki saatavilla olevat tuotteet ovat tämän asetuksen tavoitteiden mukaisia.

4. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on muutettava tuotteita, jos se on 3 kohdassa tarkoitetun kuulemisen tulosten perusteella tarpeellista.

*41 artikla***Enimmäis- ja vähimmäishinnat**

1. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viimeistään 18 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta laadittava yhteistyössä asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden kanssa ehdotus yhdenmukaistetuista enimmäis- ja vähimmäisselvityshinnoista, joita sovelletaan kaikilla yhteenkytettyihin vuorokausimarkkinoihin osallistuvilla tarjousalueilla. Ehdotuksessa on otettava huomioon arvio toimittamatta jääneen sähkön arvosta.

Ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti.

2. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on annettava ehdotus sääntelyviranomaisten hyväksyttäväksi.

Jos jäsenvaltio on säätänyt, että jollain muulla viranomaisella kuin kansallisella sääntelyviranomaisella on valtuudet hyväksyä enimmäis- ja vähimmäisselvityshinnat kansallisella tasolla, sääntelyviranomaisen on kuultava asianomaista viranomaista ehdotuksen vaikutuksesta kansallisiin markkinoihin.

▼B

Saatuun hyväksymispäätöksen kaikilta sääntelyviranomaisilta kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viipymättä ilmoitettava päätöksestä asianomaisille siirtoverkonhaltijoille.

*42 artikla***Vuorokausimarkkinoiden alueiden välisen kapasiteetin hinnoittelu**

1. Vuorokausimarkkinoiden alueiden välisen kapasiteetin hinnassa on otettava huomioon markkinarajoitukset ja sen on oltava yhtä suuri kuin kyseisten tarjousalueiden vastaavien vuorokausimarkkinoiden selvityshintojen erotus.
2. Vuorokausimarkkinoiden alueiden väliseen kapasiteettiin ei saa soveltaa 1 kohdassa määritellyn hinnan lisäksi mitään muita maksuja, kuten tasepoikkeamamaksuja tai lisämaksuja.

*43 artikla***Yhteenkytketyistä vuorokausimarkkinoista seuraavien suunniteltujen siirtojen laskentamenetelmä**

1. Siirtoverkonhaltijoiden, jotka aikovat laskea yhteenkytketyistä vuorokausimarkkinoista seuraavia suunniteltuja siirtoja, on viimeistään 16 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta laadittava ehdotus tässä laskennassa käytettävästä yhteisestä menetelmästä. Ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti.
2. Menetelmässä on kuvailtava laskelma ja lueteltava tiedot, jotka asianomaisten nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on toimitettava 8 artiklan 2 kohdan g alakohdan mukaisesti perustetulle suunniteltujen siirtojen laskijalle, ja vahvistettava tietojen toimittamisen määräaika. Tietojen toimittamisen määräaika on viimeistään klo 15:30 vuorokausimarkkinoiden markkina-aikaa.
3. Laskelman on perustuttava kunkin markkina-aikayksikön nettotilanteisiin.
4. Suunniteltuja siirtoja soveltavien siirtoverkonhaltijoiden on tarkasteltava menetelmää uudelleen viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä, kun kyseisen alueen sääntelyviranomaiset ovat hyväksyneet 1 kohdassa tarkoitetun ehdotuksen. Menetelmää on tämän jälkeen tarkasteltava uudelleen joka toinen vuosi, jos toimivaltaiset sääntelyviranomaiset sitä pyytävät.

*44 artikla***Varamenettelyjen laatiminen**

Kunkin siirtoverkonhaltijan on viimeistään 16 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta yhteistoiminnassa kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien muiden siirtoverkonhaltijoiden kanssa laadittava ehdotus varmoista ja oikea-aikaisista varamenettelyistä, joilla voidaan varmistaa tehokas, läpinäkyvä ja syrjimätön kapasiteetin jakaminen tilanteessa, jossa yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden prosessilla ei pystytä tuottamaan tuloksia.

Varamenettelyjen perustamista koskevasta ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti.

45 artikla

Järjestelyt, jotka koskevat useampaa kuin yhtä nimitettyä sähkömarkkinaoperaattoria yhdellä tarjousalueella, sekä yhdysjohtoja, joita eivät ylläpidä sertifioidut siirtoverkonhaltijat

1. Sellaisten tarjousalueiden siirtoverkonhaltijat, joilla on nimetty ja/tai joilla tarjoaa kaupankäyntipalveluja useampi kuin yksi nimitetty sähkömarkkinaoperaattori, tai joilla on yhdysjohtoja, joita eivät ylläpidä asetuksen (EY) N:o 714/2009 3 artiklan mukaisesti sertifioidut siirtoverkonhaltijat, on laadittava ehdotus alueiden välisen kapasiteetin jakamisesta ja muista tarvittavista järjestelyistä tällaisilla tarjousalueilla yhteistyössä asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden, nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden ja sellaisten yhdysjohtojen haltijoiden kanssa, joita eivät ylläpidä sertifioidut siirtoverkonhaltijat, sen varmistamiseksi, että asianomaiset nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit ja yhdysjohtojen haltijat antavat näissä järjestelyissä tarvittavat tiedot ja takaavat niiden rahoituksen. Järjestelyjen on mahdollistettava muiden siirtoverkonhaltijoiden ja nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden liittyminen niihin.

2. Ehdotus on annettava asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten hyväksyttäväksi neljän kuukauden kuluessa siitä, kun tarjousalueella on nimetty useampi kuin yksi nimitetty sähkömarkkinaoperaattori ja/tai useammalle kuin yhdelle nimitetylle sähkömarkkinaosapuolelle on annettu lupa tarjota siellä kaupankäyntipalveluja, tai jos uutta yhdysjohtoa ei ylläpidä sertifioitu siirtoverkonhaltija. Sellaisten olemassa olevien yhdysjohtojen osalta, joita eivät ylläpidä sertifioidut siirtoverkonhaltijat, ehdotus on esitettävä viimeistään neljän kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta.

2 j a k s o

Yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden prosessi

46 artikla

Syöttötietojen toimittaminen

1. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan on varmistettava, että alueiden välinen kapasiteetti ja kapasiteetin jakamisrajoitukset toimitetaan asianomaisille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille hyvissä ajoin sen varmistamiseksi, että alueiden välinen kapasiteetti ja kapasiteetin jakamisrajoitukset julkaistaan markkinoilla viimeistään klo 11:00 vuorokausimarkkinoiden markkina-aikaa.

2. Jos koordinoitun kapasiteetin laskija ei pysty toimittamaan alueiden välistä kapasiteettia ja kapasiteetin jakamisrajoituksia yhtä tuntia ennen vuorokausimarkkinoiden sulkeutumisajankohtaa, kyseisen koordinoitun kapasiteetin laskijan on ilmoitettava asiasta asianomaisille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille. Näiden nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viipymättä julkaistava ilmoitus markkinaosapuolille.

Tällaisissa tapauksissa koordinoitun kapasiteetin laskijan on toimitettava alueiden välinen kapasiteetti ja kapasiteetin jakamisrajoitukset viimeistään 30 minuuttia ennen vuorokausimarkkinoiden sulkeutumisajankohtaa.

47 artikla

Yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden toiminta

1. Vuorokausimarkkinoiden alkamisajankohdan on oltava viimeistään klo 11.00 vuorokausimarkkinoiden markkina-aikaa.

▼B

2. Vuorokausimarkkinoiden sulkeutumisajankohdan kullakin tarjousalueella on oltava klo 12.00 vuorokausimarkkinoiden markkina-aikaa. Keski- ja Itä-Euroopan alueeseen perustuvan alueen tai sen naapurimaiden siirtoverkonhaltijat tai nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit voivat asettaa erilaisen markkinoiden sulkeutumisajankohdan siihen saakka kunnes tämä alue on liittynyt yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin.
3. Markkinaosapuolten on toimitettava kaikki toimeksiannot asianomaisille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille ennen vuorokausimarkkinoiden sulkeutumisajankohtaa 39 ja 40 artiklan mukaisesti.
4. Kunkin nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin on toimitettava 3 kohdan mukaisesti vastaanotetut toimeksiannot markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien toteuttamiseksi 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti viimeistään ajankohtana, jonka kaikki nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit ovat määritelleet yhtä hintakytentäalgoritmia koskevassa ehdotuksessa 37 artiklan 5 kohdan mukaisesti.
5. Yhteenkytketyillä vuorokausimarkkinoilla täsmäytettyjen toimeksiantojen katsotaan olevan sitovia.
6. Markkinoiden yhteenliittäjän tehtävät on toteutettava siten, että tehtyjen toimeksiantojen anonymitteetti taataan.

*48 artikla***Tulosten toimittaminen**

1. Kaikkien markkinoiden yhteenliittäjän tehtäviä toteuttavien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viimeistään ajankohtana, jonka kaikki siirtoverkonhaltijat ovat määritelleet 37 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisissa vaatimuksissa, toimitettava yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tulokset
 - a) kaikille siirtoverkonhaltijoille, kaikille koordinoitun kapasiteetin laskijoille ja kaikille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille 39 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa määriteltyjen tulosten osalta;
 - b) kaikille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille 39 artiklan 2 kohdan c alakohdassa määriteltyjen tulosten osalta.
2. Kunkin siirtoverkonhaltijan on varmennettava, että 39 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut hintakytentäalgoritmeilla saadut yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tulokset on laskettu kapasiteetin jakamisrajoituksia ja vahvistettua alueiden välistä kapasiteettia noudattaen.
3. Kunkin nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin on varmennettava, että 39 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetut hintakytentäalgoritmeilla saadut yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden tulokset on laskettu toimeksiantojen noudattaen.
4. Kunkin nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin on viipymättä ilmoitettava markkinaosapuolille näiden toimeksiantojen toteutustila.

*49 artikla***Yhteenkytketyistä vuorokausimarkkinoista seuraavien suunniteltujen siirtojen laskeminen**

1. Kunkin suunniteltujen siirtojen laskijan on laskettava tarjousalueiden väliset suunnitellut siirrot kussakin markkina-aikayksikössä 43 artiklan mukaisesti määritellyllä menetelmällä.

▼B

2. Kunkin suunniteltujen siirtojen laskijan on ilmoitettava sovituista suunnitelluista siirroista asianomaisille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille, sähkökauppojen vastapuolille, välittäjille ja siirtoverkonhaltijoille.

*50 artikla***Varamenettelyjen käyttöönotto**

1. Jos yksikään markkinoiden yhteenliittäjän tehtäviä toteuttava nimitetty sähkömarkkinaoperaattori ei pysty toimittamaan mitään hintakyt-kentäalgoritmin tuloksia tai osaa niistä 37 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti määriteltyyn määräaikaan mennessä, on sovellettava 44 artiklan mukaisesti vahvistettuja varamenettelyjä.

2. Jos on olemassa riski, ettei yksikään markkinoiden yhteenliittäjän tehtäviä toteuttava nimitetty sähkömarkkinaoperaattori pysty toimittamaan mitään tuloksia tai osaa niistä määräaikaan mennessä, kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on ilmoitettava asiasta kaikille siirtoverkonhaltijoille heti kun riski havaitaan. Kaikkien markkinoiden yhteenliittäjän tehtäviä toteuttavien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viipymättä julkaistava markkinaosapuolille ilmoitus siitä, että varamenettelyjä voidaan soveltaa.

*6 LUKU****Yhteenkytketyt päivänsisäiset markkinat***

1 j a k s o

Yhteenkytkettyjen päivänsisäisten markkinoiden tavoitteet, toiminnot ja tulokset*51 artikla***Jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmin tavoitteet**

1. Jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmilla on määritettävä päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen alkamisajankohdan ja päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen sulkeutumisaikajankohdan välisenä aikana, mitkä toimeksiannot valitaan täsmäytettäväksi siten, että

- a) pyritään maksimoimaan yhteenkytkettyjen päivänsisäisten markkinoiden taloudellinen ylijäämä kauppaa kohden päivänsisäisten markkinoiden aikavälillä jakamalla kapasiteettia toimeksiannoille, joiden täsmäyttämisen on toteutettavissa hinnan ja jättämisajankohdan perusteella;
- b) noudatetaan 58 artiklan 1 kohdan mukaisesti ilmoitettuja kapasiteetin jakamisrajoituksia;
- c) noudatetaan 58 artiklan 1 kohdan mukaisesti ilmoitettua alueiden välistä kapasiteettia;

▼B

- d) noudatetaan 60 artiklassa vahvistettuja tulosten toimittamista koskevia vaatimuksia;
 - e) se on toistettavissa ja skaalautuva.
2. Jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmin on tuotettava 52 artiklassa säädetyt tulokset ja sen on vastattava 53 artiklassa määritellyjä tuotteiden toimintakykyä ja toimintoja.

*52 artikla***Jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmin tulokset**

1. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on osana markkinoiden yhteenliittäjän tehtäväänsä varmistettava, että jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmeilla tuotetaan vähintään seuraavat tulokset:
- a) toimeksiantojen toteutustila ja hinnat kauppaa kohti;
 - b) yksi nettotilanne kullekin päivänsisäisten markkinoiden tarjousaluelle ja markkina-aikayksikölle.
2. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on varmistettava jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmeilla tuotettujen tulosten tarkkuus ja tehokkuus.
3. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on varmennettava, että jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmin tulokset ovat yhdenmukaisia 58 artiklan 2 kohdan mukaisten alueiden välisen kapasiteetin ja kapasiteetin jakamisrajoitusten kanssa.

*53 artikla***Markkinoille otettavat tuotteet**

1. Viimeistään 18 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on esitettävä yhteinen ehdotus tuotteista, jotka voidaan ottaa huomioon yhteenkytketyillä päivänsisäisillä markkinoilla. Nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on varmistettava, että kaikki näistä tuotteista seuraavat toimeksiannot, jotka on jätetty markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien toteuttamiseksi 7 artiklan mukaisesti, on ilmaistu euroina ja niissä viitataan markkina-aikaan ja markkina-aikayksikköön.
2. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on varmistettava, että näistä tuotteista seuraavat toimeksiannot ovat yhteensopivia alueiden välisen kapasiteetin ominaispiirteiden kanssa, jotta niitä voidaan täsmäyttää samanaikaisesti.
3. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on varmistettava, että jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmissa voidaan ottaa huomioon yhden markkina-aikayksikön ja useita markkina-aikayksiköitä kattavia toimeksiantoja.
4. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viimeistään kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta ja tämän jälkeen kahden vuoden välein kuultava 12 artiklan mukaisesti
- a) markkinaosapuolia sen varmistamiseksi, että saatavilla olevat tuotteet vastaavat niiden tarpeita;

▼B

- b) kaikkia siirtoverkonhaltijoita sen varmistamiseksi, että tuotteissa on otettu asianmukaisesti huomioon käyttövarmuus;
- c) kaikkia sääntelyviranomaisia sen varmistamiseksi, että kaikki saatavilla olevat tuotteet ovat tämän asetuksen tavoitteiden mukaisia.
5. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on muutettava tuotteita, jos se on 4 kohdassa tarkoitetun kuulemisen tulosten perusteella tarpeellista.

*54 artikla***Enimmäis- ja vähimmäishinnat**

1. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viimeistään 18 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta laadittava yhteistyössä asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden kanssa ehdotus yhdenmukaistetuista enimmäis- ja vähimmäisselvityshinnoista, joita sovelletaan kaikilla yhteenkytettyihin päivänsisäisiin markkinoihin osallistuvilla tarjousalueilla. Ehdotuksessa on otettava huomioon arvio toimittamatta jääneen sähkön arvosta.

Ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti.

2. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on annettava ehdotus kaikkien sääntelyviranomaisten hyväksyttäväksi. Jos jäsenvaltio on säättänyt, että jollain muulla viranomaisella kuin kansallisella sääntelyviranomaisella on valtuudet hyväksyä enimmäis- ja vähimmäisselvityshinnat kansallisella tasolla, sääntelyviranomaisen on kuultava asianomaista viranomaista ehdotuksen vaikutuksesta kansallisiin markkinoihin.

3. Saatuaan päätöksen sääntelyviranomaisilta kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viipymättä ilmoitettava päätöksestä asianomaisille siirtoverkonhaltijoille.

*55 artikla***Päivänsisäisen kapasiteetin hinnoittelu**

1. Kun sovelletaan 55 artiklan 3 kohdan mukaisesti kehitettyä päivänsisäisten markkinoiden alueiden välisen kapasiteetin hinnan määrittämistä koskevaa yhtenäistä menetelmää, siinä on otettava huomioon markkinarajoitukset ja sen perustuttava tosiasiallisiin toimeksiantoihin.

2. Ennen 3 kohdassa tarkoitetun päivänsisäisten markkinoiden alueiden välisen kapasiteetin hinnan määrittämistä koskevan yhtenäisen menetelmän hyväksymistä siirtoverkonhaltijat voivat antaa asianomaisten jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisten hyväksyttäväksi ehdotuksen päivänsisäisten markkinoiden alueiden välisen kapasiteetin jakamismekanismista, joka tuottaa luotettavia hintoja 1 kohdan vaatimusten mukaisesti. Tällä mekanismilla on varmistettava, että päivänsisäisten markkinoiden alueiden välisen kapasiteetin hinta on markkinaosapuolten saatavilla toimeksiantojen täsmäytysketkellä.

3. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on viimeistään 24 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta laadittava ehdotus yhtenäisestä menetelmästä, joka koskee päivänsisäisten markkinoiden alueiden välisen kapasiteetin hinnan määrittämistä. Ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti.

4. Päivänsisäisten markkinoiden alueiden väliseen kapasiteettiin ei saa soveltaa 1, 2 ja 3 kohdassa määritellyn hinnan lisäksi mitään muita maksuja, kuten tasepoikkeamaksuja tai lisämaksuja.

56 artikla

Yhteenkytketyistä päivänsisäistä markkinoista seuraavien suunniteltujen siirtojen laskentamenetelmä

1. Siirtoverkonhaltijoiden, jotka aikovat laskea yhteenkytketyistä päivänsisäisistä markkinoista seuraavia suunniteltuja siirtoja, on viimeistään 16 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta laadittava ehdotus tässä laskennassa käytettävästä yhteisestä menetelmästä.

Ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti.

2. Menetelmässä on kuvailtava laskelma ja lueteltava tiedot, jotka asianomaisten nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on tarvittaessa toimitettava suunniteltujen siirtojen laskijalle, ja vahvistettava tietojen toimittamisen määräaika.

3. Suunniteltujen siirtojen laskennan on perustuttava 52 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyihin nettotilanteisiin.

4. Asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on tarkasteltava menetelmää uudelleen viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä, kun kyseisen alueen sääntelyviranomaiset ovat hyväksyneet 1 kohdassa tarkoitettua ehdotuksen. Siirtoverkonhaltijoiden on tämän jälkeen tarkasteltava menetelmää uudelleen joka toinen vuosi, jos toimivaltaiset sääntelyviranomaiset sitä pyytävät.

57 artikla

Järjestelyt, jotka koskevat useampaa kuin yhtä nimitettyä sähkömarkkinaoperaattoria yhdellä tarjousalueella, sekä yhdysjohtoja, joita eivät ylläpidä sertifioidut siirtoverkonhaltijat

1. Sellaisten tarjousalueiden siirtoverkonhaltijat, joilla on nimetty ja/tai joilla tarjooa kaupankäyntipalveluja useampi kuin yksi nimitetty sähkömarkkinaoperaattori, tai joilla on yhdysjohtoja, joita eivät ylläpidä asetuksen (EY) N:o 714/2009 3 artiklan mukaisesti sertifioidut siirtoverkonhaltijat, on laadittava ehdotus alueiden välisen kapasiteetin jakamisesta ja muista tarvittavista järjestelyistä tällaisilla tarjousalueilla yhteistyössä asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden, nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden ja sellaisten yhdysjohtojen haltijoiden kanssa, joita eivät ylläpidä sertifioidut siirtoverkonhaltijat, sen varmistamiseksi, että asianomaiset nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit ja yhdysjohtojen haltijat antavat näissä järjestelyissä tarvittavat tiedot ja takaavat niiden rahoituksen. Järjestelyjen on mahdollistettava muiden siirtoverkonhaltijoiden ja nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden liittyminen niihin.

2. Ehdotus on annettava asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten hyväksyttäväksi neljän kuukauden kuluessa siitä, kun tarjousalueella on nimetty useampi kuin yksi nimitetty sähkömarkkinaoperaattori ja/tai useammalle kuin yhdelle nimitetylle sähkömarkkinaosapuolelle on annettu lupa tarjota siellä kaupankäyntipalveluja, tai jos uutta yhdysjohtoa ei ylläpidä sertifioitu siirtoverkonhaltija. Sellaisten olemassa olevien yhdysjohtojen osalta, joita eivät ylläpidä sertifioidut siirtoverkonhaltijat, ehdotus on esitettävä viimeistään neljän kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta.

2 j a k s o

Yhteenkytkettyjen päivänsisäisten markkinoiden prosessi

58 artikla

Syöttötietojen toimittaminen

1. Kunkin koordinoitun kapasiteetin laskijan on varmistettava, että alueiden välinen kapasiteetti ja kapasiteetin jakamisrajoitukset toimitetaan asianomaisille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille viimeistään 15 minuuttia ennen päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen alkamisajankohtaa.

▼B

2. Jos alueiden välistä kapasiteettia ja kapasiteetin jakamisrajoituksia on tarpeen päivittää siirtoverkon käyttömuutosten vuoksi, kunkin siirtoverkonhaltijan on ilmoitettava asiasta kapasiteetin laskenta-alueensa koordinoitun kapasiteetin laskijalle. Koordinoitun kapasiteetin laskijan on tämän jälkeen ilmoitettava asiasta nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille.

3. Jos jokin koordinoitun kapasiteetin laskija ei pysty noudattamaan 1 kohtaa, kyseisen koordinoitun kapasiteetin laskijan on ilmoitettava asiasta asianomaisille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille. Näiden nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viipymättä julkaistava ilmoitus markkinaosapuolille.

*59 artikla***Yhteenkytkettyjen päivänsisäisten markkinoiden toiminta**

1. Kaikilla siirtoverkonhaltijoilla on viimeistään 16 kuukauden kuluttua tämän verkkosäännön voimaantulosta oltava vastuu päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen alkamisajankohdan ja päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen sulkeutumisaikajankohdan ehdottamisesta. Ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti.

2. Päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen sulkeutumisaikajankohda on vahvistettava siten, että

a) markkinaosapuolilla on mahdollisimman suuret mahdollisuudet mukauttaa tasapainoan käymällä kauppaa päivänsisäisten markkinoiden aikavälillä mahdollisimman lähellä reaaliaikaa; ja

b) siirtoverkonhaltijoilla ja markkinaosapuolilla jää riittävästi aikaa verkkoon ja käyttövarmuuteen liittyville suunnittelu- ja tasehallintaprosesseilleen.

3. Tietyllä tarjousalueiden välisellä rajalla on vahvistettava yksi päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen sulkeutumisaikajankohda kullekin markkina-aikayksikölle. Sen on oltava enintään yksi tunti ennen kyseisen markkina-aikayksikön alkua, ja siinä on otettava huomioon käyttövarmuuteen liittyvät asianmukaiset tasehallintaprosessit.

4. Tarjousalueiden rajan tiettyä markkina-aikayksikköä koskevan päivänsisäinen sähkökaupan on alettava viimeistään kyseisten tarjousalueiden rajojen päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen alkamisajankohtana ja se on sallittava päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen sulkeutumisaikajankohdan saakka.

5. Markkinaosapuolten on jätettävä kaikki tiettyä markkina-aikayksikköä koskevat toimeksiannot asianomaisille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille ennen päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen sulkeutumisaikajankohdan alkamista. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on toimitettava tiettyä markkina-aikayksikköä koskevat toimeksiannot yksittäistä täsmäytystä varten heti sen jälkeen kun toimeksiannot on saatu markkinaosapuolilta.

6. Yhteenkytketyillä päivänsisäisillä markkinoilla täsmäytettyjen toimeksiantojen katsotaan olevan sitovia.

7. Markkinoiden yhteenliittäjän tehtävät on toteutettava siten, että yhteisen tilauskirjan kautta tehtyjen toimeksiantojen anonymitteetti taataan.

60 artikla

Tulosten toimittaminen

1. Kaikkien markkinoiden yhteenliittäjän tehtäviä toteuttavien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on toimitettava jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmilla lasketut tulokset
 - a) kaikille muille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille 52 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua kauppakohtaista toteutustilaa koskevien tulosten osalta;
 - b) kaikille siirtoverkonhaltijoille ja suunniteltujen siirtojen laskijoille 52 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua yhtä nettotilannetta koskevien tulosten osalta.
2. Jos jokin nimitetty sähkömarkkinaoperaattori ei voi toimittaa näitä jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmilla tuloksia 1 kohdan a alakohdan mukaisesti syistä, joista se ei ole vastuussa, sen on ilmoitettava asiasta kaikille muille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille.
3. Jos jokin nimitetty sähkömarkkinaoperaattori ei voi toimittaa näitä jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmilla tuloksia 1 kohdan b alakohdan mukaisesti syistä, joista se ei ole vastuussa, sen on ilmoitettava asiasta kaikille siirtoverkonhaltijoille ja kullekin suunniteltujen siirtojen laskijalle niin pian kuin se on kohtuudella mahdollista. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on ilmoitettava asiasta asianomaisille markkinaosapuolille.
4. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on viipymättä lähetettävä markkinaosapuolille tarvittavat tiedot sen varmistamiseksi, että 68 artiklassa ja 73 artiklan 3 kohdassa määritellyt toimet voidaan toteuttaa.

61 artikla

Yhteenkytketyistä päivänsäisistä markkinoista seuraavien suunniteltujen siirtojen laskeminen

1. Kunkin suunniteltujen siirtojen laskijan on laskettava tarjousalueiden väliset suunnitellut siirrot kussakin markkina-aikayksikössä 56 artiklan mukaisesti määritellyllä menetelmällä.
2. Kunkin suunniteltujen siirtojen laskijan on ilmoitettava sovitusta suunnitelluista siirroista asianomaisille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille, sähkökauppojen vastapuolille, välittäjille ja siirtoverkonhaltijoille.

62 artikla

Markkinatietojen julkaiseminen

1. Kunkin nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin on julkaistava asianomaisille markkinaosapuolille heti toimeksiantojen täsmäytyksen jälkeen vähintään jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmilla 52 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti tuotetut toimeksiantojen toteutustilat ja hinnat kauppaa kohti.

▼B

2. Kunkin nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin on varmistettava, että yhdistettyjä toteutuneita määriä ja hintoja koskevat tiedot ovat julkisesti saataville helpokäyttöisessä muodossa vähintään viiden vuoden ajan. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaosapuolten on ehdotettava julkaistavia tietoja 37 artiklan 5 kohdan mukaisesti laadittavassa jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmia koskevassa ehdotuksessa.

*63 artikla***Täydentävät alueelliset huutokaupat**

1. Asianomaiset nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit ja siirtoverkonhaltijat tarjousalueen rajoilla voivat viimeistään 18 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta esittää yhteisen ehdotuksen täydentävien alueellisten päivänsisäisten huutokauppojen rakenteesta ja toteutuksesta. Ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti.

2. Täydentäviä alueellisia päivänsisäisiä huutokauppoja voidaan toteuttaa tarjousalueiden sisällä tai niiden välillä 51 artiklassa tarkoitetun yhteenkytkettyjen päivänsisäisten markkinoiden toimintamallin lisäksi. Täydentävien alueellisten päivänsisäisten huutokauppojen toteuttamiseksi jatkuva kauppa asianomaisten tarjousalueiden sisällä ja niiden välillä voidaan keskeyttää määräajaksi ennen päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin jakamisen sulkeutumisaikakohtaa; tämä määräaika ei saa ylittää huutokaupan toteuttamiseksi tarvittavaa vähimmäisaikaa ja se saa joka tapauksessa olla enintään 10 minuuttia.

3. Päivänsisäisen alueiden välisen kapasiteetin hinnoittelumenetelmä voi täydentävissä alueellisissa päivänsisäisissä huutokaupoissa poiketa 55 artiklan 3 kohdan mukaisesti vahvistetusta menetelmästä, mutta siinä on joka tapauksessa noudatettava 55 artiklan 1 kohdassa säädettyjä periaatteita.

4. Toimivaltaiset sääntelyviranomaiset voivat hyväksyä täydentäviä alueellisia päivänsisäisiä huutokauppoja koskevan ehdotuksen, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

- a) alueellisilla huutokaupoilla ei saa olla haitallista vaikutusta yhteenkytkettyjen päivänsisäisten markkinoiden likviditeettiin;
- b) kaikki alueiden välinen kapasiteetti on jaettava kapasiteetin hallintamoduulin kautta;
- c) alueelliset huutokaupat eivät saa aiheuttaa syrjintää viereisten alueiden markkinaosapuolten välillä;
- d) alueellisten huutokauppojen aikataulujen on oltava yhdenmukaisia yhteenkytkettyjen päivänsisäisten markkinoiden kanssa, jotta markkinaosapuolet voivat käydä kauppaa mahdollisimman lähellä reaaliaikaa;

▼B

e) sääntelyviranomaisten on oltava kuullut asianomaisten jäsenvaltioiden markkinaosapuolia.

5. Asianomaisten jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisten on vähintään joka toinen vuosi täydentäviä alueellisia huutokauppoja koskevan päätöksen jälkeen tarkasteltava uudelleen alueellisten ratkaisujen yhteensopivuutta yhteenkytkettyjen päivänsisäisten markkinoiden kanssa sen varmistamiseksi, että edellä asetetut vaatimukset täyttyvät edelleen.

3 j a k s o

Päivänsisäisten markkinoiden siirtymäjärjestelyt

64 artikla

Eksplisiittistä kapasiteetin jakamista koskevat säännökset

1. Jos kunkin asianomaisen tarjousalueen rajan jäsenvaltioiden sääntelyviranomaiset sitä yhdessä pyytävät, asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on tarjottava implisiittisen jakamisen lisäksi myös mahdollisuus eksplisiittiseen jakamiseen eli sähkökaupasta erilliseen kapasiteetin jakamiseen tarjousalueiden rajoilla kapasiteetin hallintamoduulin kautta.

2. Asianomaisten tarjousalueen rajojen siirtoverkonhaltijoiden on yhdessä laadittava ehdotus ehdoista, jotka markkinaosapuolten on täytettävä voidakseen osallistua eksplisiittiseen jakamiseen. Ehdotukselle on saatava kunkin asianomaisen tarjousalueen rajan jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisten yhteinen hyväksyntä.

3. Kapasiteetin hallintamoduulia luotaessa on vältettävä syrjintää, kun kapasiteettia jaetaan yhtä aikaa sekä implisiittisesti että eksplisiittisesti. Kapasiteetin hallintamoduulissa on määritettävä, mitkä toimeksiannot valitaan täsmäytettäväksi ja mitkä eksplisiittistä kapasiteettia koskevat pyynnöt hyväksytään, asettamalla ne järjestykseen hinnan ja syöttöajankohdan mukaisesti.

65 artikla

Eksplisiittisen kapasiteetin jakamisen poistaminen

1. Asianomaisten nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on toimittava tiiviissä yhteistyössä asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden kanssa ja kuultava markkinaosapuolia 12 artiklan mukaisesti, jotta eksplisiittisen kapasiteetin jakamisen oikeuksiin liittyvät markkinaosapuolten tarpeet voidaan muuntaa standardoimattomiksi päivänsisäisiksi tuotteiksi.

2. Ennen päätöksen tekemistä eksplisiittisen jakamisen poistamisesta kunkin asianomaisen tarjousalueen rajan jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisten on yhdessä järjestettävä kuuleminen sen arvioimiseksi, täyttävätkö ehdotetut standardoimattomat päivänsisäiset tuotteet päivänsisäiseen kauppaan liittyvät markkinaosapuolten tarpeet.

▼B

3. Kunkin asianomaisen tarjousalueen rajan jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisten on yhdessä hyväksyttävä käyttöön otetut standardoimattomat päivänsisäiset tuotteet ja eksplisiittisen jakamisen poistaminen.

*66 artikla***Päivänsisäisten markkinoiden järjestelyjä koskevat säännökset**

1. Markkinaosapuolten on varmistettava alueiden välisen kapasiteetin eksplisiittiseen jakamiseen liittyvien nimeämisten ja kauppojen selvitysten ja maksamisten loppuun saattaminen.

2. Markkinaosapuolten on täytettävä kaikki taloudelliset velvoitteet, jotka liittyvät eksplisiittisestä jakamisesta johtuvaan kauppojen selvittämiseen ja maksamiseen.

3. Osallistuvien siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava merkitykselliset tiedot yhdysjohdoista, joihin eksplisiittistä jakamista sovelletaan, mukaan lukien eksplisiittisesti jaettava tarjousalueiden välinen kapasiteetti.

*67 artikla***Eksplisiittistä kapasiteettia koskevat pyynnöt**

Markkinaosapuoli voi esittää eksplisiittistä alueiden välistä kapasiteettia koskevan pyynnön ainoastaan sellaisesta yhdysjohdosta, johon eksplisiittistä jakamista sovelletaan. Markkinaosapuolen on toimitettava kutakin eksplisiittistä kapasiteettia koskevaa pyyntöä varten määrä ja hinta kapasiteetin hallintamoduuliin. Asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava jaetun eksplisiittisen kapasiteetin hinta ja määrä.

*7 LUKU****Kauppojen selvitys ja maksaminen yhteenkytketyillä vuorokausimarkkinoilla ja päivänsisäisillä markkinoilla****68 artikla***Kauppojen selvitys ja maksaminen**

1. Sähkökauppojen vastapuolten on varmistettava, että kaikki täsmäytetyt toimeksiannot selvitetään ja maksetaan kohtuullisessa ajassa. Sähkökauppojen vastapuolten on toimittava markkinaosapuolten vastapuolina niiden kaikissa kaupoissa näistä kaupoista johtuvien taloudellisten oikeuksien ja velvoitteiden osalta.

2. Kunkin sähkökauppojen vastapuolen on säilytettävä markkinaosapuolten anonymiteetti.

3. Sähkökauppojen vastapuolten on toimittava toinen toistensa vastapuolina tarjousalueiden välisissä sähkökaupoissa näistä sähkökaupoista johtuvien taloudellisten oikeuksien ja velvoitteiden osalta.

▼B

4. Tällaisissa kaupoissa on otettava huomioon:
- a) 39 artiklan 2 kohdan b alakohdan ja 52 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti lasketut nettotilanteet;
 - b) 49 ja 61 artiklan mukaisesti lasketut suunnitellut siirrot.
5. Kunkin sähkökauppojen vastapuolen on varmistettava, että kussakin markkina-aikayksikössä
- a) kaikilla tarjousalueilla, ottaen tarvittaessa huomioon kapasiteetin jakamisrajoitukset, kaikilta ylijäämäisiltä tarjousalueilta siirretyn sähkön kokonaismäärä ei poikkea kaikille alijäämäisille tarjousalueille siirretyn sähkön kokonaismäärästä;
 - b) sähkön tuonti ja sähkön vienti tarjousalueiden välillä ovat yhtä suuret, ja mahdolliset poikkeamat aiheutuvat ainoastaan kapasiteetin jakamisrajoitusten huomioon ottamisesta, jos sellaisia on asetettu.
6. Sen estämättä, mitä 3 kohdassa säädetään, välittäjä voi toimia sähkökaupoissa vastapuolena eri sähkökauppojen vastapuolten välillä, jos asianomaiset osapuolet tekevät asiasta erityisen sopimuksen. Jos sopimukseen ei päästä, välitysjärjestelyistä päättävät niistä tarjousalueista vastaavat sääntelyviranomaiset, joiden välillä sähkökaupan selvitystä ja maksamista tarvitaan.
7. Kaikkien sähkökauppojen vastapuolten tai välittäjien on kerättävä pullonkaulatulot, joita kertyy 46–48 artiklan mukaisilla yhteenkytkeillä vuorokausimarkkinoilla ja 58–60 artiklan mukaisilla yhteenkytkeillä päivänsisäisillä markkinoilla.
8. Kaikkien sähkökauppojen vastapuolten tai välittäjien on varmistettava, että kerätyt pullonkaulatulot siirretään siirtoverkonhaltijoille viimeistään kahden viikon kuluttua selvityspäivästä.
9. Jos maksuajankohtia ei ole sovitettu yhteen kahden tarjousalueen välillä, asianomaisten jäsenvaltioiden on varmistettava, että nimitetään taho, joka hallinnoi ajoituksen eroavuutta ja vastaa siihen liittyvistä kustannuksista.

*8 LUKU****Jaetun alueiden välisen siirtokapasiteetin sitovuus****69 artikla***Vuorokausimarkkinoiden sitovan kapasiteetin ilmoittamisen takarajaa koskeva ehdotus**

Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on viimeistään 16 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta laadittava yhteinen ehdotus yhtenäisestä vuorokausimarkkinoiden sitovan kapasiteetin ilmoittamisen takarajasta, joka saa olla enintään puoli tuntia ennen vuorokausimarkkinoiden sulkeutumisajankohtaa. Ehdotuksesta on järjestettävä kuuleminen 12 artiklan mukaisesti.

▼B*70 artikla***Vuorokausimarkkinoiden kapasiteetin ja kapasiteetin jakamisrajoitusten sitovuus**

1. Kukin koordinoitun kapasiteetin laskija voi ennen vuorokausimarkkinoiden sitovan kapasiteetin ilmoittamisen takarajaa muuttaa asianomaisille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille ilmoitettua alueiden välistä kapasiteettia ja kapasiteetin jakamisrajoituksia.
2. Vuorokausimarkkinoiden sitovan kapasiteetin ilmoittamisen takarajan jälkeen kaikki alueiden välinen kapasiteetti ja kapasiteetin jakamisrajoitukset ovat sitovia vuorokausimarkkinoiden kapasiteetin jakamisen osalta, paitsi jos 46 artiklan 2 kohdan vaatimukset täyttyvät, missä tapauksessa alueiden välisestä kapasiteetista ja kapasiteetin jakamisrajoituksista tulee sitovia heti kun ne on ilmoitettu asianomaisille nimitetyille sähkömarkkinaoperaattoreille.
3. Vuorokausimarkkinoiden sitovan kapasiteetin ilmoittamisen takarajan jälkeen alueiden välistä kapasiteettia, jota ei ole jaettu, voidaan muuttaa seuraavia jakamisia varten.

*71 artikla***Päivänsisäisten markkinoiden kapasiteetin sitovuus**

Alueiden välinen päivänsisäisten markkinoiden kapasiteetti on sitovaa heti kun se on jaettu.

*72 artikla***Sitovuus ylivoimaisen esteen sattuessa tai hätätilanteessa**

1. Kun sattuu asetuksen (EY) N:o 714/2009 16 artiklan 2 kohdan mukainen ylivoimainen este tai hätätilanne, jossa siirtoverkonhaltijan on toimittava kiireellisesti ja ajojärjestyksen uudelleen määrittäminen tai vastakauppa ei ole mahdollista, kullakin siirtoverkonhaltijalla on oikeus pienentää jaettua alueiden välistä kapasiteettia. Kapasiteetin pienentäminen on kaikissa tapauksissa toteutettava koordinoitusti yhteistoiminnassa kaikkien niiden siirtoverkonhaltijoiden kanssa, joita pienentäminen suoraan koskee.
2. Siirtoverkonhaltijan, joka vetoaa ylivoimaiseen esteeseen tai hätätilanteeseen, on julkaistava ilmoitus, jossa kerrotaan ylivoimaisen esteen tai hätätilanteen luonne ja sen todennäköinen kesto. Ilmoitus on saatettava asianomaisten markkinaosapuolten tietoon nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden välityksellä. Jos kapasiteettia on jaettu markkinaosapuolille eksplisiittisesti, siirtoverkonhaltijan, joka vetoaa ylivoimaiseen esteeseen tai hätätilanteeseen, on lähetettävä ilmoitus suoraan niille sopimuskumppaneille, joilla on hallussaan alueiden välistä kapasiteettia kyseisellä markkina-aikavälillä.
3. Jos jaettua kapasiteettia on pienennetty sen vuoksi, että siirtoverkonhaltija on vedonnut ylivoimaiseen esteeseen tai hätätilanteeseen, kyseisen siirtoverkonhaltijan on maksettava takaisin tai korvattava jaettu kapasiteetti ylivoimaisen esteen tai hätätilanteen keston ajalta seuraavien vaatimusten mukaisesti:
 - a) kun kapasiteetti on jaettu implisiittisesti, sähkökauppojen vastapuolille tai välittäjille ei saa aiheutua taloudellista vahinkoa tai taloudellista hyötyä tällaisen pienentämisen aiheuttamasta tasepoikkeamasta;

▼B

- b) ylivoimaisen esteen tapauksessa, kun kapasiteetti on jaettu eksplisiittisellä jakamisella, markkinaosapuolilla on oikeus saada takaisin hinta, jonka ne ovat maksaneet kapasiteetista eksplisiittisessä jakamisprosessissa;
- c) hätätilanteessa, kun kapasiteetti on jaettu eksplisiittisellä jakamisella, markkinaosapuolilla on oikeus saada korvaus, joka on yhtä suuri kuin asianomaisten markkinoiden hintaero kyseisten tarjousalueiden välillä kyseisellä aikavälillä; tai
- d) hätätilanteessa, kun kapasiteetti on jaettu eksplisiittisellä jakamisella, mutta tarjousalueen hintaa ei ole laskettu vähintään toisella kyseessä olevista tarjousalueista kyseisellä aikavälillä, markkinaosapuolilla on oikeus saada takaisin hinta, jonka ne ovat maksaneet kapasiteetista eksplisiittisessä jakamisprosessissa.
4. Siirtoverkonhaltijan, joka vetoaa ylivoimaiseen esteeseen tai hätätilanteeseen, on tehtävä kaikki voitavansa rajoittaakseen ylivoimaisen esteen tai hätätilanteen seurauksia ja kestoja.
5. Jos jäsenvaltio on niin säätänyt, kansallisen sääntelyviranomaisen on asianomaisten siirtoverkonhaltijan pyynnöstä arvioitava, voidaanko tapahtuma katsoa ylivoimaiseksi esteeksi.

III OSASTO

KUSTANNUKSET

1 LUKU

Yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisen markkinoiden pullonkaulatulojen jakamismenetelmä

73 artikla

Pullonkaulatulojen jakamismenetelmä

1. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on viimeistään 12 kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta laadittava ehdotus pullonkaulatulojen jakamista koskevasta menetelmästä.
2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti kehitetyn menetelmän on
- a) helpotettava sähkönsiirtoverkon tehokasta toimintaa ja kehittämistä pitkällä aikavälillä ja edistettävä unionin sähkömarkkinoiden tehokasta toimintaa;
- b) noudatettava asetuksen (EY) N:o 714/2009 16 artiklassa määriteltyjä ylikuormituksen hallintaa koskevia yleisiä periaatteita;
- c) mahdollistettava kohtuullinen taloudellinen suunnittelu;
- d) oltava yhteensopiva eri aikavälien kesken;
- e) luotava järjestelyt muiden osapuolten kuin siirtoverkonhaltijoiden omistamasta siirto-omaisuudesta kertyvien pullonkaulatulojen jakamista varten.

▼ B

3. Siirtoverkonhaltijoiden on jaettava pullonkaulatulot 1 kohdassa tarkoitettulla menetelmällä heti kun se on kohtuudella mahdollista ja viimeistään viikon kuluttua siitä, kun pullonkaulatulot on siirretty 68 artiklan 8 kohdan mukaisesti.

2 LUKU

Yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisen markkinoiden ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyn ja vastakaupan kustannustenjakomenetelmä

74 artikla

Ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyn ja vastakaupan kustannustenjakomenetelmä

1. Kunkin kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on viimeistään 16 kuukauden kuluttua kapasiteetin laskenta-alueita koskevan päätöksen tekemisestä laadittava ehdotus ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyn ja vastakaupan kustannusten jakamista koskevasta yhteisestä menetelmästä.

2. Ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyn ja vastakaupan kustannustenjakomenetelmään on sisällyttävä sellaisiin toimiin liittyviä kustannustenjakoratkaisuja, joilla on rajat ylittävää merkitystä.

3. Ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyn ja vastakaupan kustannukset, jotka voidaan jakaa asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden kesken, on määritettävä läpinäkyvällä ja tarkastettavissa olevalla tavalla.

4. Ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyn ja vastakaupan kustannustenjakomenetelmässä on vähintään

- a) määriteltävä, mitkä sellaiset kustannukset, jotka ovat aiheutuneet kapasiteetin laskennassa huomioon otettujen kustannuksia aiheuttavien korjaavien toimenpiteiden käytöstä, kun tällaisten toimien käytölle on vahvistettu yhteiset puitteet, voidaan jakaa kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden kesken 20 ja 21 artiklassa määritellyn kapasiteetin laskentamenetelmän mukaisesti;
- b) määriteltävä, mitkä sellaiset kustannukset, jotka ovat aiheutuneet ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyn tai vastakaupan käytöstä alueiden välisen kapasiteetin sitovuuden takaamiseen, voidaan jakaa kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden kesken 20 ja 21 artiklassa määritellyn kapasiteetin laskentamenetelmän mukaisesti;
- c) laadittava säännöt a ja b alakohdassa määriteltyä alueen laajuista kustannusten jakamista varten.

5. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti kehitettyyn menetelmään on sisällyttävä

- a) mekanismi, jonka avulla varmennetaan ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyn tai vastakaupan todellinen tarve asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden kesken;
- b) jälkiseurantamekanismi, jolla seurataan kustannuksia aiheuttavien korjaavien toimenpiteiden käyttöä;
- c) mekanismi, jolla arvioidaan korjaavien toimenpiteiden vaikutuksia käyttövarmuuden ja taloudellisten kriteerien pohjalta;

▼B

- d) prosessi, joka mahdollistaa korjaavien toimenpiteiden parantamisen;
- e) prosessi, joka mahdollistaa kunkin kapasiteetin laskenta-alueen seurannan toimivaltaisten sääntelyviranomaisten toimesta.
6. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti kehitetyn menetelmän on lisäksi
- a) tarjottava kannustimia ylikuormituksen hallintaan, mukaan lukien korjaavat toimenpiteet, sekä kannustimia tehokkaisiin investointeihin;
- b) oltava yhteensopiva asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden vastuiden ja korvausvelvollisuuksien kanssa;
- c) taattava kustannusten ja hyötyjen tasapuolisen jakaminen asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden kesken;
- d) oltava yhteensopiva muiden asiaan liittyvien mekanismien kanssa, mukaan lukien vähintään seuraavat:
- i) edellä olevassa 73 artiklassa määritelty pullonkaulatulojen jakamismenetelmä;
- ii) asetuksen (EY) N:o 714/2009 13 artiklassa ja komission asetuksessa (EU) N:o 838/2010 ⁽¹⁾ määritelty siirtoverkonhaltijoiden välinen korvausmekanismi;
- e) helpotettava yleiseurooppalaisen yhteenliitetyn verkon tehokasta toimintaa ja kehittämistä pitkällä aikavälillä ja edistettävä yleiseurooppalaisten sähkömarkkinoiden tehokasta toimintaa;
- f) helpotettava asetuksen (EY) N:o 714/2009 16 artiklassa määriteltyjen ylikuormituksen hallintaa koskevien yleisten periaatteiden noudattamista;
- g) mahdollistettava kohtuullinen taloudellinen suunnittelu;
- h) oltava yhteensopiva vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden aikavälien kesken; ja
- i) noudatettava avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita.
7. Kunkin kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on 31 päivään joulukuuta 2018 mennessä edelleen mahdollisimman pitkälle yhdenmukaistettava alueiden välillä niiden kapasiteetin laskenta-alueella sovellettuja ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyn ja vastakaupan kustannustenjakomenetelmiä.

*3 LUKU****Kapasiteetin jakamisen ja ylikuormituksen hallinnan kustannusten kattaminen****75 artikla***Kustannusten kattamista koskevat yleiset säännökset**

1. Toimivaltaisten sääntelyviranomaisten on arvioitava siirtoverkonhaltijoille 8 artiklan mukaisesti asetettuihin velvoitteisiin liittyvät kustannukset, mukaan lukien 74 artiklassa ja 76–79 artiklassa määritellyt kustannukset. Kustannukset, joiden katsotaan olevan kohtuullisia, tosiasiallisesti aiheutuneita ja oikeasuhteisia, on katettava kohtuullisessa ajassa verkkotariffeilla tai muilla asianmukaisilla mekanismeilla toimivaltaisten sääntelyviranomaisten määrittelemällä tavalla.

⁽¹⁾ Komission asetus (EU) N:o 838/2010, annettu 23 päivänä syyskuuta 2010, siirtoverkonhaltijoiden välisiä korvauksia ja siirtomaksujen määrittämiseen liittyviä yhteisiä sääntelyperiaatteita koskevista suuntaviivoista (EUVL L 250, 24.9.2010, s. 5).

▼B

2. Jäsenvaltioiden osuus 80 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista yhteisistä kustannuksista, 80 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuista alueellisista kustannuksista ja 80 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetuista kansallisista kustannuksista, joiden katsotaan olevan kohtuullisia, tosiasiallisesti aiheutuneita ja oikeasuhteisia, on katettava nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden maksuilla, verkkotarifeilla tai muilla asianmukaisilla mekanismeilla toimivaltaisten sääntelyviranomaisten määrittelemällä tavalla.

3. Asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden, nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden ja osapuolten, joille on siirretty tehtäviä 78 artiklan mukaisesti, on sääntelyviranomaisten pyynnöstä toimitettava kolmen kuukauden kuluessa pyynnöstä tiedot, jotka helpottavat aiheutuneiden kustannusten arviointia.

*76 artikla***Yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden perustamisesta, muuttamisesta ja toiminnasta aiheutuvat kustannukset**

1. Kaikkien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden on vastattava seuraavista kustannuksista:

- a) yhteiset, alueelliset ja kansalliset kustannukset, jotka liittyvät hinta-kytkentäalgoritmin ja yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden kehittämiseen, päivittämiseen tai edelleen kehittämiseen;
- b) yhteiset, alueelliset ja kansalliset kustannukset, jotka liittyvät jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmin ja yhteenkytkettyjen päivänsisäisten markkinoiden kehittämiseen, päivittämiseen tai edelleen kehittämiseen;
- c) yhteiset, alueelliset ja kansalliset kustannukset, jotka liittyvät yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden toimintaan.

2. Siirtoverkonhaltijat voivat maksaa osuuden 1 kohdassa tarkoitetuista kustannuksista, jos asiasta on sovittu asianomaisten nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden kanssa ja sille on saatu asianomaisten sääntelyviranomaisten hyväksyntä. Tällaisissa tapauksissa kullakin siirtoverkonhaltijalla on kahden kuukauden kuluessa siitä, kun se saa ennusteen asianomaisilta nimitetyiltä sähkömarkkinaoperaattoreilta, oikeus esittää kustannusosuutta koskeva ehdotus asianomaisen sääntelyviranomaisen hyväksyttäväksi.

3. Asianomaisilla nimitetyillä sähkömarkkinaoperaattoreilla on oikeus kattaa 1 kohdan mukaiset kustannukset, joista siirtoverkonhaltijat eivät ole vastanneet 2 kohdan mukaisesti, maksuilla tai muilla asianmukaisilla mekanismeilla ainoastaan jos kustannukset ovat kohtuullisia ja oikeasuhteisia, toimivaltaisen sääntelyviranomaisen kanssa tehtyjen kansallisten sopimusten kautta.

*77 artikla***Selvitys- ja maksukustannukset**

1. Kaikki sähkökauppojen vastapuolille ja välittäjille aiheutuneet kustannukset voidaan kattaa maksuilla tai muilla asianmukaisilla mekanismeilla, jos ne ovat kohtuullisia ja oikeasuhteisia.

▼B

2. Sähkökauppojen vastapuolten ja välittäjien on pyrittävä tehokkai­siin selvitys- ja maksujärjestelyihin, joissa vältetään tarpeettomia kus­tannuksia ja jotka vastaavat aiheutunutta riskiä. Rajat ylittäville selvitys- ja maksujärjestelyille on saatava asianomaisten kansallisten sääntelyvi­ranomaisten hyväksyntä.

*78 artikla***Koordinoidun kapasiteetin laskentaprosessin perustamis- ja toimintakustannukset**

1. Kunkin siirtoverkonhaltijan on vastattava yksin kustannuksista, jotka aiheutuvat syöttötietojen toimittamisesta kapasiteetin laskentaprosessiin.

2. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on vastattava yhteisesti kustan­nuksista, jotka liittyvät yksittäisten verkkomallien yhdistämiseen.

Kunkin kapasiteetin laskenta-alueen kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on vastattava kustannuksista, jotka liittyvät koordinoidun kapasiteetin las­kijoiden perustamiseen ja toimintaan.

3. Markkinaosapuolten on vastattava niille tämän asetuksen vaa­timusten noudattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

*79 artikla***Sitovuuden varmistamisen kustannukset**

Asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on vastattava kustannuksista, jotka aiheutuvat sitovuuden varmistamisesta 70 artiklan 2 kohdan ja 71 artiklan mukaisesti, siinä määrin kuin mahdollista asetuksen (EY) N:o 714/2009 16 artiklan 6 kohdan a alakohdan mukaisesti. Näihin kustannuksiin sisältyvät kustannukset, jotka aiheutuvat alueiden välisten kapasiteettien sitovuuden varmistamiseen liittyvistä korvausmekanis­meista, sekä markkinaosapuolille annettaviin korvauksiin liittyvät ajo­järjestyksen uudelleenmäärittelyjen, vastakauppojen ja tasepoikkeamien kustannukset.

*80 artikla***Kustannusten jakaminen eri jäsenvaltioiden nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden ja siirtoverkonhaltijoiden kesken**

1. Kaikkien asianomaisten nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattori­den ja siirtoverkonhaltijoiden on annettava sääntelyviranomaisille vuo­sittain raportti, jossa esitetään yksityiskohtaisesti yhteenkytkettyjen vuo­rokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden perustamisesta, muuttamisesta ja toiminnasta aiheutuvat kustannukset. Viraston on jul­kaistava raportti ottaen asianmukaisesti huomioon luottamukselliset lii­ketoimintaa koskevat tiedot. Yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin ja päivänsisäisiin markkinoihin suoraan liittyvät kustannukset on yksi­löitävä selvästi ja erikseen ja niiden on oltava tarkastettavissa. Rapor­tissa on myös annettava tiedot siirtoverkonhaltijoiden 76 artiklan 2 kohdan mukaisesti maksamasta osuudesta nimitettyjen sähkömarkkinao­peraattoreiden kustannuksista.

2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettut kustannukset on jaoteltava seuraavasti:

- a) yhteiset kustannukset, jotka aiheutuvat kaikkien yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin ja päivänsisäisiin markkinoihin osallistuvien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden tai siirtoverkonhaltijoiden koordinoituista toimista;

▼B

- b) alueelliset kustannukset, jotka aiheutuvat tietyllä alueella yhteistyötä tekevien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden tai siirtoverkonhaltijoiden toimista;
- c) kansalliset kustannukset, jotka aiheutuvat kyseisessä jäsenvaltiossa toimivien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden tai siirtoverkonhaltijoiden toimista.

3. Edellä 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen yhteisten kustannusten jaettava yhteenytkettyihin vuorokausimarkkinoihin ja päivänsisäisiin markkinoihin jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa osallistuvien siirtoverkonhaltijoiden ja nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden kesken. Kussakin jäsenvaltiossa ja, tapauksen mukaan, kolmannessa maassa toimivien siirtoverkonhaltijoiden ja nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden maksuosuuden laskemiseksi yksi kahdeksasosa yhteisistä kustannuksista jaetaan tasan kunkin jäsenvaltion ja kolmannen maan kesken, viisi kahdeksasosaa jaetaan kunkin jäsenvaltion ja kolmannen maan kesken suhteessa niiden kulutukseen ja kaksi kahdeksasosaa jaetaan tasan osallistuvien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden kesken. Yhteisiä kustannuksia koskevaa laskelmaa on tarkistettava säännöllisesti yhteisissä kustannuksissa tapahtuvien muutosten tai osallistuvissa siirtoverkonhaltijoissa ja nimitetyissä sähkömarkkinaoperaattoreissa tapahtuvien muutosten huomioon ottamiseksi.

4. Tietyllä alueella yhteistyötä tekevien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden ja siirtoverkonhaltijoiden on yhdessä sovittava ehdotuksesta 2 kohdan b alakohdan mukaisten alueellisten kustannusten jakamiseksi. Ehdotukselle on tämän jälkeen saatava alueen kunkin jäsenvaltion toimivaltaisten kansallisten sääntelyviranomaisten erillinen hyväksyntä. Tietyllä alueella yhteistyötä tekevät nimitetyt sähkömarkkinaoperaattorit ja siirtoverkonhaltijat voivat vaihtoehtoisesti käyttää 3 kohdassa esitettyjä kustannustenjakojärjestelyjä.

5. Kustannustenjaon periaatteita on sovellettava tämän asetuksen voimaantulon jälkeen aiheutuneisiin kustannuksiin. Tämä ei rajoita sellaisten olemassa olevien ratkaisujen käyttöä, joita on käytetty yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisen markkinoiden kehittämiseen, ja ennen tämän asetuksen voimaantuloa aiheutuneet kustannukset on jaettava nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden ja siirtoverkonhaltijoiden kesken tällaisia ratkaisuja koskevien voimassa olevien sopimusten mukaisesti.

IV OSASTO

TEHTÄVIEN SIIRTÄMINEN JA SEURANTA

81 artikla

Tehtävien siirtäminen

1. Siirtoverkonhaltija tai nimitetty sähkömarkkinaoperaattori voi siirtää minkä tahansa sille tämän asetuksen nojalla asetetun tehtävän joko kokonaan tai osittain yhdelle tai useammalle kolmannelle osapuolelle sillä edellytyksellä, että kyseinen kolmas osapuoli pystyy toteuttamaan tehtävän vähintään yhtä tehokkaasti kuin tehtävän siirtävä taho. Tehtävän siirtävällä taholla on edelleen vastuu tämän asetuksen mukaisten velvoitteiden noudattamisen varmistamisesta, mukaan lukien sen varmistaminen, että sääntelyviranomaisella on mahdollisuus saada seurannassa tarvittavat tiedot.

2. Ennen tehtävien siirtämistä asianomaisen kolmannen osapuolen on oltava osoittanut selvästi tehtävän siirtävälle osapuolelle valmiutensa täyttää kaikki tämän asetuksen velvoitteet.

3. Kun jokin tässä asetuksessa määritelty tehtävä siirretään kokonaan tai osittain kolmannelle osapuolelle, tehtävän siirtävän osapuolen on varmistettava, että ennen tehtävän siirtoa on tehty asianmukaiset salassapitosopimukset tehtävän siirtävän osapuolen salassapitovelvollisuuksien mukaisesti.

*82 artikla***Yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden toteuttamisen valvonta**

1. Markkinoiden yhteenliittäjän tehtäviä toteuttavan tahon tai tahojen valvonnasta vastaavat sen alueen sääntelyviranomaiset tai asianomaiset viranomaiset, jossa nämä tahot sijaitsevat. Muiden sääntelyviranomaisien tai asianomaisten viranomaisten sekä viraston on osallistuttava valvontaan tarvittaessa. Nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin ja markkinoiden yhteenliittäjän tehtävien valvonnasta pääasiallisesti vastaavien sääntelyviranomaisten tai asianomaisten viranomaisten on tehtävä täyttä yhteistyötä ja annettava direktiivin 2009/72/EY 38 artiklan mukaisesti muille sääntelyviranomaisille ja virastolle tiedot, jotka ovat tarpeen yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden asianmukaisen valvonnan varmistamiseksi.

2. Sähkö-ENTSON asetuksen (EY) N:o 714/2009 8 artiklan 8 kohdan mukaisesti suorittaman yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden toteuttamisen valvonnan on katettava erityisesti seuraavat näkökohdat:

- a) edistyminen ja mahdolliset ongelmat yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden toteuttamisessa, mukaan lukien valinnat käytettävissä olevien eri vaihtoehtojen välillä kussakin jäsenvaltiossa;
- b) kapasiteetin laskentaa ja jakamista koskevan raportin laatiminen 31 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- c) käytössä olevan tarjousalueen konfiguraation tehokkuus yhteistoinnassa viraston kanssa 34 artiklan mukaisesti;
- d) hintakytkentäalgoritmin ja jatkuvan kaupankäynnin täsmäytysalgoritmin toimivuuden arviointi yhteistyössä nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden kanssa 37 artiklan 6 kohdan mukaisesti;
- e) toimittamatta jääneen sähkön arvon arviointia koskevan kriteerin toimivuus 41 artiklan 1 kohdan ja 54 artiklan 1 kohdan mukaisesti; ja
- f) yhteenkytketyistä vuorokausimarkkinoista seuraavien suunniteltujen siirtojen laskentamenetelmän uudelleentarkastelu 43 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

3. Sähkö-ENTSON on esitettävä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta virastolle sen lausuntoa varten valvontasuunnitelma, joka kattaa 2 kohdan mukaisesti laadittavat raportit ja niiden mahdolliset päivitykset.

4. Viraston on yhteistyössä Sähkö-ENTSON kanssa laadittava viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta luettelo merkityksellisistä tiedoista, jotka Sähkö-ENTSON on toimitettava virastolle asetuksen (EY) N:o 714/2009 8 artiklan 9 kohdan ja 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Merkityksellisten tietojen luettelo voidaan päivittää. Sähkö-ENTSON on ylläpidettävä kattavaa, standardimuodossa olevaa digitaalista tietoaarkistoa viraston vaatimista tiedoista.

5. Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on toimitettava Sähkö-ENTSOlle tiedot, jotka sen tarvitsee tehtäviensä toteuttamiseksi 2 ja 4 kohdan mukaisesti.

▼B

6. Nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden, markkinaosapuolten ja muiden yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden ja päivänsisäisten markkinoiden kannalta merkityksellisten organisaatioiden on annettava viraston ja Sähkö-ENTSON yhteisestä pyynnöstä Sähkö-ENTSOlle 2 ja 4 kohdan mukaiset valvonnassa tarvittavat tiedot, paitsi jos sääntelyviranomaiset, virasto tai Sähkö-ENTSO on jo saanut tiedot omien toteutuksen valvontaan liittyvien tehtäviensä yhteydessä.

V OSASTO

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET*83 artikla***Irlantia ja Pohjois-Irlantia koskevat siirtymäsäännökset**

1. Tämän asetuksen vaatimuksia ei sovelleta Irlannissa ja Pohjois-Irlannissa 31 päivään joulukuuta 2017 saakka, lukuun ottamatta 4, 5 ja 6 artiklaa ja osallistumista ehtojen ja edellytysten tai menetelmien laatimiseen, joihin sovelletaan niitä kutakin varten vahvistettuja määräaikoja.

2. Tämän asetuksen voimaantulopäivästä 31 päivään joulukuuta 2017 Irlannin ja Pohjois-Irlannin on toteutettava valmistavia siirtymäjärjestelyjä. Näiden siirtymäjärjestelyjen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) niiden on helpotettava siirtymistä tämän asetuksen täysimääräiseen täytäntöönpanoon ja puutteettomaan noudattamiseen 31 päivään joulukuuta 2017 mennessä, ja niihin on sisällyttävä kaikki valmistelevat toimenpiteet, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen täysimääräistä täytäntöönpanoa ja puutteetonta noudattamista varten;
- b) niiden on taattava kohtuullisen tasoinen integroituminen viereisten lainkäyttöalueiden markkinoihin;
- c) niissä on oltava säännökset vähintään siitä, että:
 - i) yhteenliitöntäkapasiteetti jaetaan eksplisiittisessä vuorokausimarkkinoiden huutokaupassa ja vähintään kahdessa implisiittisessä päivänsisäisten markkinoiden huutokaupassa;
 - ii) yhteenliitöntäkapasiteetti ja energia nimetään yhteisesti vuorokausimarkkinoiden aikavälillä;
 - iii) vuorokausimarkkinoiden aikavälillä käyttämättä jääneeseen kapasiteettiin sovelletaan asetuksen (EY) N:o 714/2009 liitteessä I olevassa 2.5 kohdassa tarkoitettua 'käytä tai menetä' – tai 'käytä tai myy' -periaatetta.
- d) niiden on varmistettava yhteenliitöntäkapasiteetin tasapuolinen ja syrjimätön hinnoittelu implisiittisissä päivänsisäisten markkinoiden huutokaupoissa;
- e) niillä on otettava käyttöön tasapuoliset, läpinäkyvät ja syrjimättömät korvausmekanismit sitovuuden varmistamiseksi;
- f) niissä on määriteltävä Irlannin ja Pohjois-Irlannin sääntelyviranomaisten hyväksymä yksityiskohtainen etenemissuunnitelma, jossa esitetään välivaiheet, joiden kautta saavutetaan tämän asetuksen täysimääräinen täytäntöönpano ja noudattaminen;

▼B

- g) niistä on järjestettävä kuulemisprosessi, johon voivat osallistua kaikki asianomaiset osapuolet, ja niissä on otettava huomioon kuulemisen tulokset niin pitkälle kuin mahdollista;
- h) niiden on oltava perusteltuja kustannus-hyötyanalyysin perusteella;
- i) ne eivät saa tarpeettomasti vaikuttaa muihin lainkäyttöalueisiin.

3. Irlannin ja Pohjois-Irlannin sääntelyviranomaisten on toimitettava virastolle vähintään neljännesvuosittain tai viraston pyynnöstä kaikki tiedot, joita se tarvitsee arvioidakseen Irlannin saaren sähkömarkkinoiden siirtymäjärjestelyjä ja etenemistä kohti tämän asetuksen täysimääräistä täytäntöönpanoa ja noudattamista.

*84 artikla***Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaiseen kaikissa jäsenvaltioissa.